

Gebiedsprogramma Haarlemmermeer-Zuidoost

2022-2026

gemeente
Haarlemmermeer

Colofon

Tekst
Gebiedsmanager Hanneke Plukkel in samenwerking met de clusters van de gemeente en de partners in het gebied.

Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet www.haarlemmermeer.nl

Fotografie
Beeldbank gemeente Haarlemmermeer
Kees van der Veer
Danny fotografie
Margo Oosterveen
Henk Roolvink
Jur Engelchor
Sybolt Luijben

Aan de inhoud van dit gebiedsprogramma kunnen geen rechten worden ontleend.

september 2022

Foto voorpagina: Pont tussen Buitenkaag en Kaag over de Ringvaart.

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

Kaart Haarlemmermeer-Zuidoost **5**

Samenvatting **6**

Inleiding **8**

1. Historie en kenmerken **9**

2. Analyse van het gebied **16**
2.1 Demografie 16
2.2 Wonen en woonomgeving 17
2.3 Werk en inkomen 18
2.4 Sociale samenhang, leefbaarheid en veiligheid 19
2.5 Politieke betrokkenheid 20

3. Gebiedsprogramma **21**
3.1 Fysiek 21
3.1.1 Wonen 21
3.1.2 Mobiliteit 23
3.1.3 Parkeren 24
3.1.4 Openbare ruimte (afval, groen en grijs) 25
3.1.5 Energietransitie en klimaatbestendigheid 25
3.2 Veiligheid 27
3.3 Economie 27
3.4 Sociaal 29
3.4.1 Bewegen, spelen en recreëren 29
3.4.2 De sociale basis: sport, welzijn en cultuur 29
3.4.3 Jeugd en onderwijs 30
3.5 Samenwerking met partners 30

4. Belangrijkste vraagstukken **32**

5. Gebiedsagenda **34**
5.1 Fysiek 34
5.2 Veiligheid 36
5.3 Economie 36
5.4 Sociaal 36

Voorwoord

Gebiedsgericht werken is in Haarlemmermeer noodzaak. De zes gebieden waarin de gemeente is opgedeeld en de dorpen en kernen die erin liggen zijn zo verschillend dat oplossingen bijna altijd maatwerk moeten zijn. *One size fits all* geldt in Haarlemmermeer bijna nooit.

Al een tijdje was er behoefte aan om gebiedsprogramma's op te stellen. Zes stuks uiteraard. Met informatie over elk gebied op een geordend rijtje. Dat vergemakkelijkt het opzoeken en dat is bevorderlijk voor gebiedsgericht werken.

De eerstaangewezen opstellers van gebiedsprogramma's zijn natuurlijk de gebiedsmanagers. Als portefeuillehouder stel ik vast dat zij de klus naar behoren en met terug te lezen plezier hebben geklaard. Ook gaat mijn dank uit naar de partners zoals dorps- en wijkraden, Meerwaarde, ondernemersverenigingen en Sportservice Haarlemmermeer. De gebiedsprogramma's zijn door al dit meedenken en meepraten een écht -tastbaar- product van gebiedsgericht werken geworden. Ze zijn voornamelijk bedoeld voor intern gebruik en voor onze partners. Ik zie er een uitstekend, handzaam en hoogwaardig document in voor eenieder met een initiatief, plan of beleid voor welk stukje van de gemeente dan ook. Kortom, ook voor mij dus!

Elk gebiedsprogramma bevat historische informatie en een gebiedsanalyse (waarin onder meer bevolkingsopbouw, wonen en woonomgeving, werk en inkomen, veiligheid, leefbaarheid en politieke betrokkenheid de revue passeren). De hoofdbestanddelen van het feitelijke gebiedsprogramma zijn de thema's: fysiek, veiligheid, economisch, sociaal en samenwerking. Ook hun samenhang komt aan de orde plus de belangrijkste vraagstukken: onderwerpen die bovenaan de agenda staan in het overleg met onze partners in het gebied. Een verrijkende toegift is de zogenoemde gebiedsagenda waarin de ontwikkelingen voor de komende vier jaar zijn weergegeven. Denk aan woningbouw of wegen, onderwijs, sociaal, jeugd en ouderen. De zes gebiedsprogramma's zijn zeer uiteenlopend dus, maar met als gemeenschappelijk kenmerk dat maatwerk oftewel gebiedsgericht werken nodig is.

Marjolein Steffens-van de Water
Wethouder Gebiedsgericht Werken

Kaart Haarlemmermeer-Zuidoost

Samenvatting

Voor elk van de zes gebieden van Haarlemmermeer maken we een gebiedsprogramma. Dit is het gebiedsprogramma van Haarlemmermeer-Zuidoost. Dit gebied telt twaalf kernen. Al deze kernen hebben nu en de komende jaren te maken met diverse uitdagingen. Dit geldt ook voor het gebied als geheel. Grote, recente veranderingen spelen hierin een rol, zoals de komst voor het transformatorstation in Rozenburg en de ontwikkeling van de *Ruimtelijke economische visie Rijsenhout*.

Economie én wonen, parallelle Kaagbaan
Met name door de aanwezigheid van Schiphol is onze gemeente aantrekkelijk voor bedrijven en om in te wonen. Schiphol en bedrijven zorgen tegelijk voor overlast voor inwoners. In Haarlemmermeer-Zuidoost komt de vraag om de juiste balans te vinden extra aan bod. Dat komt ook doordat het Rijk al jaren ruimte heeft gereserveerd voor de parallelle Kaagbaan. In 2022 moet het Rijk besluiten of deze reservering blijft.

Voor de ontwikkeling van woningbouw, bedrijventerreinen, metro, elektrisch vervoer en de energietransitie is er dringend behoefte aan een transformatorstation. Op basis van een haalbaarheidsonderzoek is de locatie aan de Incheonweg in Rozenburg op Schiphol Logistics Park als voorkeurslocatie vastgesteld en het bestemmingsplan is onherroepelijk. Naar verwachting kan in 2025 het transformatorstation in gebruik worden genomen.
Het (bijna) niet kunnen groeien van de dorpen in Haarlemmermeer-Zuidoost heeft ook een sociaal gevolg. Voorzieningen worden slecht exploitabel en er is te weinig doorstroming op de woningmarkt.

Permanente en tijdelijke woonvraag
Naast de behoefte aan ‘gewone’ woningen in de dorpen, is er ook een grote vraag naar logies (tijdelijke woningen) voor arbeidsmigranten vanuit bedrijven. In 2022 overleggen we met andere betrokken gemeenten en provincies in de Green Port Aalsmeer (GPA) over onze inzet. Het is een lastige vraag door de LIB-beperkingen (LIB = Luchthavenindelingsbesluit) in combinatie met de behoefte voor permanente woningen. Daarnaast speelt de leefbaarheid een belangrijke rol voor de bestaande inwoners én voor de arbeidsmigranten. Na overleg met betrokken gemeenten en provincies gaan we voor deze vraag kaders uitwerken.

Lokaal én Randstad-verkeer
Door de drukte op de A4 en A44 gaan mensen omrijden, waardoor drukte ontstaat op de Aalsmeerderweg en de Ringdijk. Vanuit de Visie Ringdijk zijn meerdere maatregelen vanuit het Uitvoeringsprogramma Ringdijk in uitvoering. Vanaf 2022 volgt de evaluatie van dit beleid en van dit uitvoeringsprogramma.
We onderzoeken in 2022 de veiligheid en de doorstroming op het kruispunt Bennebroekerweg-Aalsmeerderweg in Rijsenhout. Op dit kruispunt komen verschillende soorten verkeer samen. De combinatie van vrachtverkeer, woon-werkverkeer en fietsers op een krap kruispunt vraagt om extra aandacht.

Proeven helpen om lastige vragen aan te pakken:
- Om te onderzoeken hoe er wèl op een verantwoorde manier woningen kunnen komen in gebieden met geluidshinder (van Schiphol en/of omliggende bedrijven) is er in 2021 gestart met een pilot (proef) geluidadaptief bouwen.
- In 2021 is een proefknip op de Ringdijk in Rijsenhout geweest, om te testen of deze verkeersmaatregel nodig is voor de aanleg van de fietsstraat op de Ringdijk.

Rijsenhout ook geselecteerd om ontwikkelingen te testen:
- In 2020 is er in Rijsenhout en omgeving proefgedraaid voor het project *VANG* (van afval naar grondstof).
- In 2021 is Rijsenhout door het Rijk aangewezen als een van de tien pilotlocaties voor legale wietteelt.
- Vanuit het gemeentelijke sportakkoord zijn kansen uitgewerkt om de kern beweegvriendelijker te maken. Meerdere maatregelen hieruit zijn in 2021 uitgevoerd vanuit de gezonde wijkaanpak.
- Er is in 2021 uitgebreid geparticipeerd over duurzaamheidsmaatregelen vanuit het project Warm Rijsenhout. Hierbij zijn meerdere ideeën vanuit het dorp gekomen, waaruit er twee zijn aangewezen die subsidie krijgen om uitgewerkt te worden in 2022.

Behalve in Rijsenhout is er in andere dorpen ook interesse voor pilots geluid adaptief bouwen en duurzaamheidsinitiatieven.

Gebiedsgericht werken
Bovenstaande onderwerpen zijn ingewikkeld omdat er meerdere overheden bij betrokken zijn en afhankelijk zijn van elkaar. Daarbij is de complete afweging tussen economie, wonen, verkeer, veiligheid en gezondheid een moeilijke puzzel.
Om de grote en lastige vraagstukken aan te pakken, zijn niet alleen pilots nodig. Ook is het nodig om meer gebiedsgericht te gaan werken. Dit gebiedsprogramma helpt om afstemming en samenwerking te vinden tussen ontwikkelingen en vraagstukken. Dat doen we samen met partners, maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en andere overheden.

Inleiding

In het gebied Haarlemmermeer-Zuidoost is veel bedrijvigheid en infrastructuur en tegelijkertijd bevat dit gebied veel rust en weidsheid. Een inwoner omschreef het gebied van Buitenkaag tot Aalsmeerderbrug zo: “Dit stukje Haarlemmermeer is nog nagenoeg authentiek. De weidsheid en prachtige zichtlijnen zorgen iedere dag voor een vakantiegevoel. Op dit stukje erfgoed moeten we zuinig zijn.”
In Haarlemmermeer-Zuidoost zijn twaalf kernen: van Buitenkaag, Abbenes en Weteringbrug en Vredeburg in het zuiden via Leimuiderbrug, Burgerveen, Rijsenhout, Aalsmeerderbrug, Schiphol-Rijk, De Hoek en Rozenburg naar Oude Meer in het noordoosten van de gemeente.
De landelijke luchthaven Schiphol ligt in dit gebied en zorgt samen met de Green Port Aalsmeer voor veel ruimtelijke en economische ontwikkelingen en kansen en voor beperkingen voor de leefbaarheid in de dorpen. Het betekent ook dat regionale en landelijke overheden betrokken zijn.

Gebiedsprogramma
Dit gebiedsprogramma beschrijft het gebied Haarlemmermeer-Zuidoost. Het geeft een overzicht van wat er speelt en van de plannen voor de komende vier jaar. Het benoemt de belangrijkste vraagstukken die in deze periode worden aangepakt. Het gebiedsprogramma laat zien hoe ontwikkelingen op het gebied van wonen, mobiliteit, veiligheid, economie, leefbaarheid, voorzieningen en bevolkingssamenstelling invloed op elkaar kunnen hebben en hoe ze met elkaar samenhangen.
Het gebiedsprogramma is voor partners in het gebied en voor medewerkers van de gemeente. Het helpt bij het maken van beleid en bij het beheer van de openbare ruimte. Met het gebiedsprogramma kan het gebiedsteam met medewerkers van verschillende clusters bepalen hoe zij samenwerken aan de aanpak van vraagstukken in het gebied. Het gebiedsprogramma geldt voor de bestuursperiode tot en met 2026. De gebiedsagenda actualiseren we elke twee jaar.

Gebiedsprogramma op de kaart
Het gebiedsprogramma op de kaart staat online (www.haarlemmermeer.nl/gebiedsprogrammaopdekaart). Het laat zien waarover de gebiedsmanagers in gesprek zijn met dorps- en wijkraden en andere partners. Op de kaart staan wensen voor de toekomst, werkzaamheden en ontwikkelingen in het gebied. Het gebiedsprogramma op de kaart is geen onderdeel van dit gebiedsprogramma, maar de belangrijkste punten van de kaart komen hierin wel terug.

Leeswijzer
- Hoofdstuk 1 beschrijft de historie en de kenmerken Haarlemmermeer-Zuidoost.
- Hoofdstuk 2 is de gebiedsanalyse. Hier staan cijfers over de bevolkingsopbouw, wonen en woonomgeving, werk en inkomen, veiligheid en leefbaarheid en politieke betrokkenheid.
- Hoofdstuk 3 is het gebiedsprogramma. Het geeft een overzicht van de plannen voor de komende vier jaar. Het gebiedsprogramma bestaat uit vijf pijlers:
    - Fysiek
    - Veiligheid
    - Economisch
    - Sociaal
    - Samenwerking met partners
- Hoofdstuk 4 beschrijft de samenhang tussen de vijf pijlers. Daaruit volgen de belangrijkste vraagstukken voor Haarlemmermeer-Zuidoost.
- Hoofdstuk 5 is de gebiedsagenda. Deze laat voor de komende vier jaar zien wat we wanneer kunnen verwachten of willen oppakken. Dat is nodig om overzicht te houden en regie te kunnen voeren.

Gemaal Leeghwater in Buitenkaag

1. Historie en kenmerken

In 1840 gaat de eerste schop de grond in om de Ringdijk rond het Haarlemmermeer te graven. In 1843 begint men aan de bouw van het eerste gemaal, de Leeghwater bij De Kaag aan de zuidzijde van de Haarlemmermeer. In vijf jaar tijd hebben duizenden arbeiders de hele ringdijk gegraven. In 1845 wordt de Leeghwater, hypermodern voor die tijd, in werking gesteld om het Haarlemmermeer droog te malen. Aan de zuidoostkant van deze zestig kilometerlange Ringvaart-Ringdijk ligt een aantal kernen. De grootste kern is Rijsenhout. Daarnaast zijn er elf andere kleine dorpen en buurtschappen. De Ringvaart vormt een denkbeeldig snoer dat de Westeinder, Braassemermeer en Kagerplassen als parels aaneenrijgt.

Schoonheid en openheid contrasteren hier met geluidsoverlast van opstijgende vliegtuigen en drukke infrastructuur. De inwoners van deze kernen zijn al sinds heugenis met het water verbonden. De Ringdijk en Ringvaart bieden kansen voor recreatie. Het wonen geeft een continu vakantiegevoel terwijl de steden vlakbij zijn. Het gebied Zuidoost kenmerkt zich door luchthaven Schiphol, (glas)tuin- en landbouw, recreatie en een open groen polderlandschap. Door de lange woongeschiedenis zijn buurtgenoten min of meer kennissen van elkaar geworden en gaan veel met elkaar om. In veel dorpen is een groot saamhorigheidsgevoel. Er zijn veel vrijwilligers: 33% in Haarlemmermeer-Zuidoost in relatie tot 26% gemiddeld in onze hele gemeente.

Abbenes
Gelegen aan de Hoofdvaart tussen Nieuw-Vennep en Buitenkaag ligt Abbenes met 1.198 inwoners. In de middeleeuwen behoorde Abbenes bij de abdij Leeuwenhorst onder Noordwijkerhout. Aan deze geschiedenis heeft het dorp haar naam te danken. De naam komt van ‘et nes van de abt’. Met het ‘nes’ wordt bedoeld de natte en drassige landtong. ‘Abt’ komt van abdij. Het eiland Abbenes was jaren voor de drooglegging al onbewoond. Het is het minst verstedelijkte gebied in Haarlemmermeer.

Er zijn vijf monumenten in het dorp: de boerderijen Andreas Hoeve (1864), Vondel’s Landleeuw (1935) en de Meerhof, de Nederlands Hervormde kerk en het graf van de Amsterdamse negentiende-eeuwse arts en schrijver J.P. Heije. Veel straatnamen in het dorpje verwijzen naar deze arts. Het gebied dat tot Abbenes gerekend wordt is groter dan de bebouwde kom van Abbenes (Abbenes Dorp). De grenzen zijn tot aan de Lisserweg, Vredeburg en Buitenkaag. Abbenes is veranderd van een overwegend agrarisch dorpje naar een klein forensendorp.

De eerste huizen in Abbenes werden gebouwd langs de Hoofdvaart. Vanaf de jaren 60 is het dorp langs beide zijden van de vaart flink uitgebreid. De woningen uit deze periode kennen weinig variatie. De straten zijn strak en rechtlijnig.

Restaurant Lowietje te Abbenes

Ondanks dat de kern bijna in zijn geheel in de LIB (Luchthavenindelingsbesluit) zone ligt, is er in 2012 een kleinschalig bouwproject van 22 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Deze wijk Zilvervloot ligt aan de westzijde van de Hoofdvaart.

In 2022 wordt er een kleinschalig bouwproject van zeven woningen gerealiseerd aan de Dr. Heijelaan. De gemiddelde WOZ-waarde is €336.819 in 2021.

Abbenes heeft een actieve dorpsraad en een rijk verenigingsleven. De sociale cohesie in het dorp is van oudsher groot, mensen worden zoveel mogelijk uitgenodigd deel te nemen aan activiteiten.

Buitenkaag

Buitenkaag
Dit dorp met 482 inwoners ligt in het zuidelijkste puntje van de polder, aan de Kagerplassen. Tot in de jaren 60 heette het Leeghwaterbuurt. Het dorp is twee monumenten rijk: gemaal De Leeghwater en de Heilige Joannes Evangelist

kerk die in 1930 werd gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School. Voor de bediening van het gemaal was het noodzakelijk dat het personeel dichtbij woonde. Deze ‘watermalers’ waren de eerste inwoners van het dorp.

Buitenkaag is een dubbeldorp met het schilderachtige dorpje de Kaag, aan de andere kant van de Ringvaart (gemeente Kaag en Braassem). De dorpen zijn door een pontveer met elkaar verbonden. Royal van Lent Schipyard, gevestigd op de Kaag, is een grote scheepswerf die in de top van de wereld zit met de bouw van zeer grote en luxe jachten. In de zomer trekken de dorpen als watersportcentrum veel toeristen. De middenstand in Buitenkaag heeft hier profijt van. De dorpen hebben, over de grens van Zuid- en Noord-Holland heen, een gezamenlijke dorpsraad. De dorpsraad Kaag en Buitenkaag behartigt de belangen van de gemeenschap bij beide gemeenten.

In geen van de dorpen zijn er winkels. Buitenkagers doen hun boodschappen elders. Een meerderheid doet dat aan de overkant van de Ringvaart, vooral in Sassenheim en Roelofarendsveen. De identiteit van het dorp wordt mede bepaald door een dynamische omgeving van glastuinbouw, luchtvaart en infrastructuur (A44).

Er bestaat een hechte dorpsgemeenschap. De uitspraak ‘ons kent ons’ typeert de situatie in Buitenkaag treffend. Inwoners voelen zich veilig en vertoeven met plezier in hun dorp. Nieuwelingen zijn voornamelijk afkomstig uit de nabijgelegen dorpen in de Bollenstreek.

De gemiddelde WOZ-waarde is €337.515 in 2021.

Weteringbrug

Weteringbrug en Vredeburg
Weteringbrug, mooi gelegen aan de Ringvaart in het zuiden, is een van de kleinere kernen van Haarlemmermeer. Het dorp is een samenstelsel van oud en nieuw. Het oude deel bestaat uit de -voor randkernen karakteristieke- 19e- en 20e-eeuwse, vrijstaande lintbebouwing langs de Ringvaart en polderwegen.

Weteringbrug is genoemd naar de brugverbinding met Oude Wetering. Weteringbrug kent een oud en een wat nieuwer gedeelte. Het oude gedeelte bestaat voornamelijk uit oorspronkelijke Weteringbruggers. In het nieuwere deel wonen mensen die door de dorpse woonomgeving werden aangetrokken. Met 384 inwoners is er sprake van een kleine, zeer hechte dorpsgemeenschap.

In Weteringbrug doet men veel samen met het zuidelijke buurtschap Vredeburg om zo de gezamenlijke belangen beter voor het voetlicht te brengen. Inwoners van Weteringbrug en Vredeburg zijn afhankelijk van onderwijs, winkels, kerken en sociale voorzieningen aan de andere kant van de Ringvaart in een andere gemeente en in een andere provincie.

De gemiddelde WOZ-waarde is €341.133 in 2021.

Leimuiderbrug

Burgerveen en Leimuiderbrug
Het dorp Burgerveen (348 inwoners) ligt aan de Ringvaart tussen Rijsenhout en Leimuiderbrug, aan de rand van de Westeinderplassen. Iets ten zuidwesten van het dorp ligt het knooppunt Burgerveen, waar de A44 aftakt van de A4. De naam Burgerveen is afgeleid van een stuk veenland in de zuidoosthoek van Haarlemmermeer van voor de inpoldering. Het dorp is van oorsprong een landarbeidersbuurt, waar zich met name veel losse arbeiders gevestigd hadden. Een gedeelte van dit gebied, achter de dijk, stond bekend als de 'Ruige Hoek'. Dat is waarschijnlijk historisch verklaarbaar vanwege de vroegere onherbergzaamheid.

De Stichting Dorpsbelangen zet zich in voor de sociale cohesie van de inwoners en behartigt de belangen voor een optimaal woon- en leefklimaat. Burgerveen is één van de kleinere kernen in Haarlemmermeer en kan door het LIB niet uitbreiden. Aanvankelijk had Ymere de huizen in Ruigehoek in haar bezit als sociale huurwoningen. De laatste jaren zijn veel woningen verkocht. De Burgerveners gaan voor school en boodschappen naar Leimuiden, Nieuw-Vennep en Rijsenhout. Het dorp heeft een leuke speeltuin en een openbaar voetbalveld. Vanwege de kleinschaligheid van het dorp voelen veel inwoners zich betrokken bij Burgerveen.

De gemiddelde WOZ-waarde Burgerveen is €372.933 en voor Leimuiderbrug €484.450 in 2021.

Rijsenhout
Op 7 januari 1960 is de naam Aalsmeerderbuurt-Zuid gewijzigd in Rijsenhout. Deze naam is ontleend aan die van het eiland *Rijschenhout* in het Haarlemmermeer dat in de achttiende eeuw door het water is verzwolgen. Het dorp Rijsenhout is gelegen aan de oostrand van de polder en ligt eigenlijk net buiten de zwaarste zone van geluidshinder van Schiphol. De inwoners willen meer woningbouw, maar de mogelijkheden voor nieuwe woningbouwlocaties zijn beperkt omdat Rijsenhout in het ruimtelijke beperkingengebied van de luchthaven Schiphol ligt. Dit is vastgelegd in het Luchthavenindelingsbesluit (LIB).

Rijsenhout heeft 4.309 inwoners in 2021. Rijsenhout is zowel een ondernemers- als een arbeidersdorp. De ondernemers hebben zich niet verenigd in een ondernemersvereniging, maar vinden elkaar wel. In Rijsenhout ligt de enige camping van Haarlemmermeer.

De glastuinbouw in Rijsenhout heeft het erg moeilijk gehad, net als op andere plekken in Nederland de laatste decennia. Concurrentie vanuit het buitenland, de slechte economische situatie en de noodzaak tot schaalvergroting hebben ertoe geleid dat veel glastuinbouwbedrijven zijn gestopt of zijn verhuisd.

Motorveerboot over de Ringvaart tussen Aalsmeer en Rijsenhout

De gemeenteraad heeft op 19 april 2018 de Ruimtelijke Economische Visie Rijsenhout vastgesteld. Deze visie biedt een nieuw ontwikkelperspectief voor de glastuinbouwclusters achter de Ringdijk in Rijsenhout, omdat moderne en duurzame glastuinbouw hier niet meer kansrijk is. De visie is bedoeld om functies mogelijk te maken die de leefbaarheid van Rijsenhout vergroten.

De gemiddelde WOZ-waarde is €342.678 in 2021. Voor het percentage koop- en huurwoningen, zie het staafdiagram in paragraaf 2.2.

Aalsmeerderbrug met zijn mooie dijkhuizen, let op huis- en boomnummering

Aalsmeerderbrug, Rozenburg en Oude Meer (ORA)
De kernen Aalsmeerderbrug, Rozenburg en Oude Meer worden soms nog collectief aangeduid als 'Rijk', naar het dorpje Rijk dat eind jaren 50 moest verdwijnen voor de uitbreiding van Schiphol op de plek van de huidige Kaagbaan. Dit dorpje was op zijn beurt weer vernoemd naar een eerder gehucht met dezelfde naam, dat in de zeventiende eeuw

in de golven van het toenmalige Haarlemmermeer verdween. De oude naam Rijk komt nog steeds terug in het bedrijventerrein Rijk op Schiphol.

Tussen Aalsmeerderbrug en Rijsenhout in ligt het fort bij Aalsmeer. Dat is onderdeel van de Stelling van Amsterdam. **Aalsmeerderbrug** is een buurtschap genoemd naar de Aalsmeerderbrug, een brug over de Ringvaart bij Aalsmeer. De laatste vernieuwing van de brug vond plaats in 2014. De fietsers en voetgangers kunnen sinds begin januari 2021 gebruik maken van de nieuwe fietsonderdoorgang onder de Aalsmeerderbrug, op de grens van de gemeenten Haarlemmermeer en Aalsmeer. Ze hoeven hierdoor niet meer de drukke kruising op de Aalsmeerderdijk over te steken. Het ontwerp van de brug is bijzonder: het is zo gemaakt dat een deel van het fietspad er tijdelijk uitgehesen kan worden. Het aantal inwoners bedraagt momenteel 506. De gemiddelde WOZ-waarde is €309.320 in 2021.

Rozenburg met 47 inwoners ligt tegen Schiphol aan, waardoor veel van de bebouwing inmiddels is verdwenen of heeft moeten plaatsmaken voor kantoren.

Oude Meer is een buurtschap. De kern heeft 175 inwoners en is gelegen langs de Ringvaart. Het ligt geïsoleerd. Er is op verschillende plaatsen een knip in de Ringdijk aangebracht voor autoverkeer. Voor fietsers is er geen belemmering. De gemiddelde WOZ-waarde is €259.972 in 2021.

Businesspark ***Oude Meer*** is een luchthaven gebonden terrein van 55 hectare en ligt ten zuiden van Schiphol. Gemeente Haarlemmermeer participeert samen met de deelnemende bedrijven in de Stichting Parkeermanagement Schipholregio. Op Business Park Oude Meer houdt het parkmanagement zich bezig met het toezicht op straat van het onderhoud van het groen en vuil in de openbare ruimte. Kennemer Groep (KG) Parkmanagement geeft invulling aan het parkmanagement.

De drie dorpen hebben een gezamenlijke dorpsraad, Stichting ORA Belangen. Evenals bij andere kleine woonkernen met voornamelijk lintbebouwing zijn er weinig voorzieningen. Men gaat voor huisarts, kerk, school, sportvereniging en andere sociale contacten vooral naar Aalsmeer en ook wel naar Rijsenhout of Hoofddorp. De drie kernen vormen een dubbeldorp met Aalsmeer. De groei van Schiphol en de daarbij behorende bedrijvigheid hebben de bouw van nieuwe woningen tot stilstand gebracht.

Zonnepark de Groene Hoek op bedrijventerrein De Hoek

De Hoek

De Hoek was een buurtschap. Tegenwoordig bestaat het voornamelijk uit bedrijven. Door de nabijheid van Schiphol is het een aantrekkelijke locatie geworden voor bedrijven die bij de luchtvaart betrokken zijn. De oorspronkelijke bebouwing vormde een lintdorp langs de noordoostzijde van de Kruisweg, maar daar is niet veel meer van over. In 2016 is er een Bedrijven Investeringszone (BIZ) opgericht onder begeleiding van de gemeente en Interglobe Vastgoedmanagement. Deze laatste is namens bedrijventerrein de Hoek aangesteld als parkmanagementorganisatie.

Zij zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud in de openbare ruimte. Hoewel het in het verleden meer inwoners heeft gehad, zijn dat er in 2021 nog maar twintig. Zowel de HOV-busbaan als de spoorlijn Hoofddorp-Schiphol lopen door het gebied.

Schiphol-Rijk

Schiphol-Rijk
Schiphol-Rijk grenst aan de luchthaven Schiphol en is het kloppende economische hart van Haarlemmermeer, de Randstad en van Nederland. De luchthaven genereert niet alleen directe werkgelegenheid, maar maakt ook de omliggende regio aantrekkelijk als belangrijk knooppunt in de internationale netwerkeconomie en omvat twee bedrijvenparken.

RichPort Park ligt tegen het voormalige fabrieksterrein van vliegtuigbouwer Fokker en alle straten zijn genoemd naar vliegtuigfabrikanten. Kenmerkend is de verzorgde en groene omgeving, de ligging dicht bij Schiphol Airport en de ruime parkeergelegenheid. Hoofdkantoren van multinationals en hotels vestigen zich daarom graag in de nabijheid van Schiphol. Dit heeft de provincie Noord-Holland enorm veel arbeidsplaatsen opgeleverd.

Schiphol Logistics Park is een hoogwaardig bedrijventerrein van circa 49 hectare op een van de meest strategische locaties van Europa ten zuiden van Schiphol. Deze locatie is geschikt voor grootschalige luchthavengeoriënteerde logistieke bedrijvigheid. Het park is omringd door groen waar tijdens de lunch een fijne wandeling kan worden gemaakt. Aan de oostzijde ligt het Ringdijkpark en aan de westzijde de Geniedijk.

De keerzijde van Schiphol is de overlast die Haarlemmermeerders ondervinden van het vliegverkeer. Het Bewonersaanspreekpunt Schiphol (BAS) houdt bij waar en hoe frequent mensen overlast ervaren. De uitvliegroutes bepalen ook de ontwikkelingsmogelijkheden van de verschillende kernen binnen Haarlemmermeer. Op sommige plekken mogen geen woningen gebouwd worden.

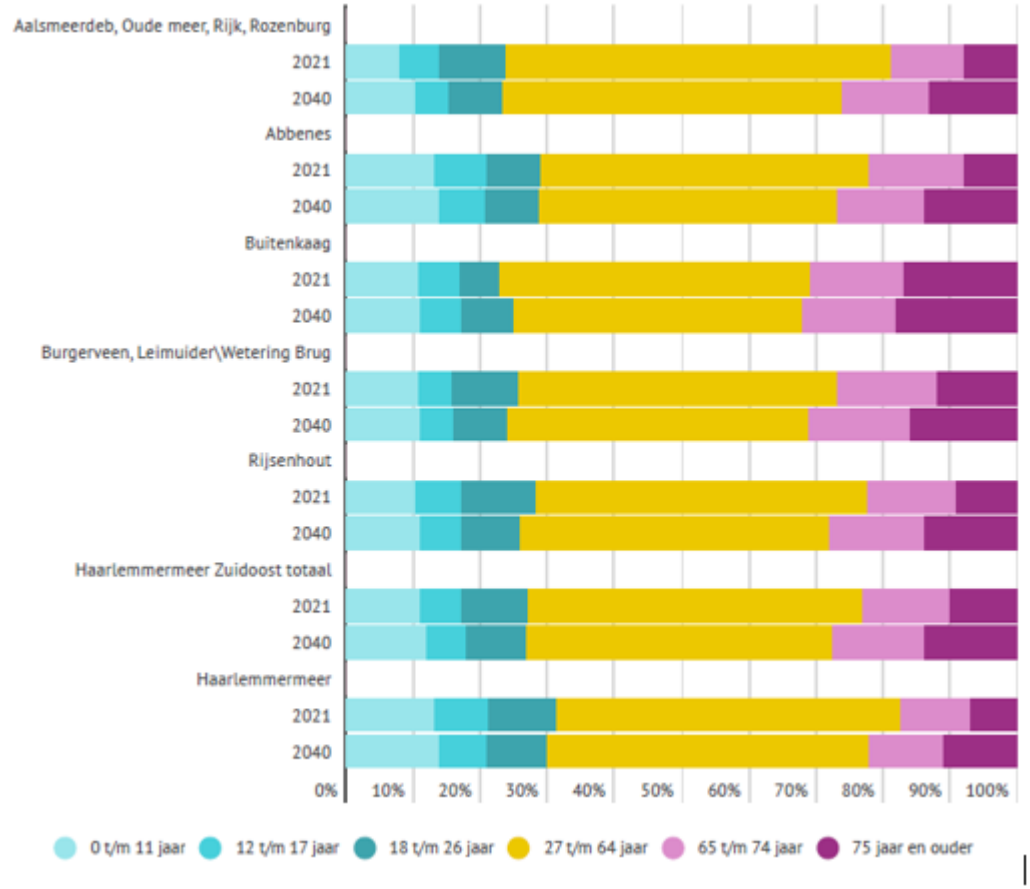
Landingsbaan Schiphol

2. Analyse van het gebied

In dit hoofdstuk staat een analyse voor gebied Zuidoost als geheel. Als het nodig is worden wijken uitgelicht om veranderingen te verklaren.[1] Uitgebreide informatie en meerdere tabellen staan op: **Haarlemmermeer-Zuidoost**

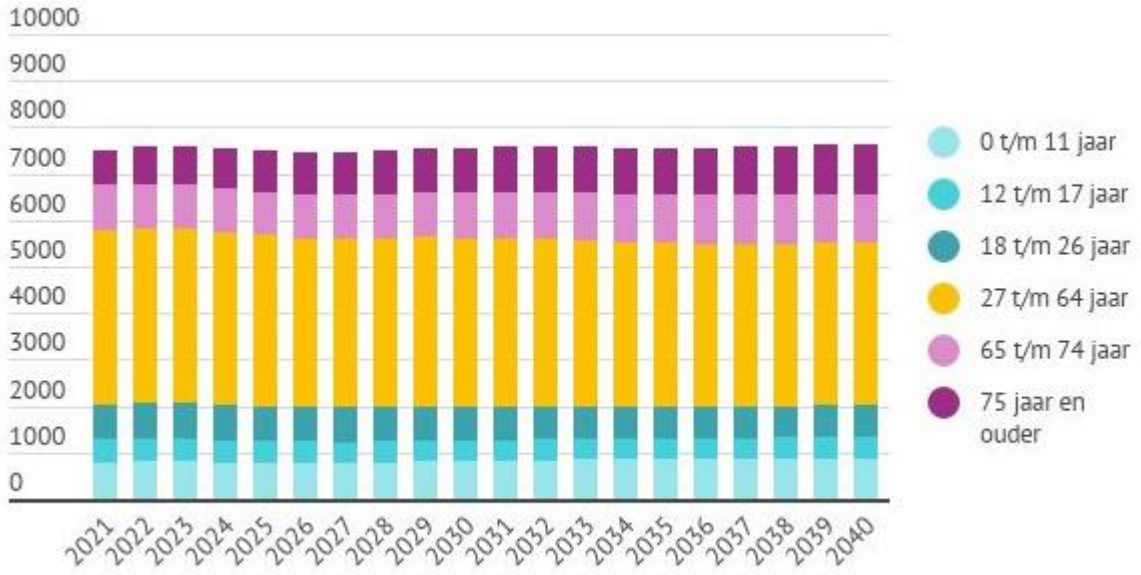
2.1 Demografie

Bevolkingsprognose leeftijdsgroepen kernen 2021 t.o.v. 2040

De prognose tot en met 2040 geeft aan dat het aantal inwoners redelijk stabiel blijft in Buitenkaag, Burgerveen/Leimuiderbrug en Weteringbrug. In de andere kernen stijgt het aantal inwoners heel licht.

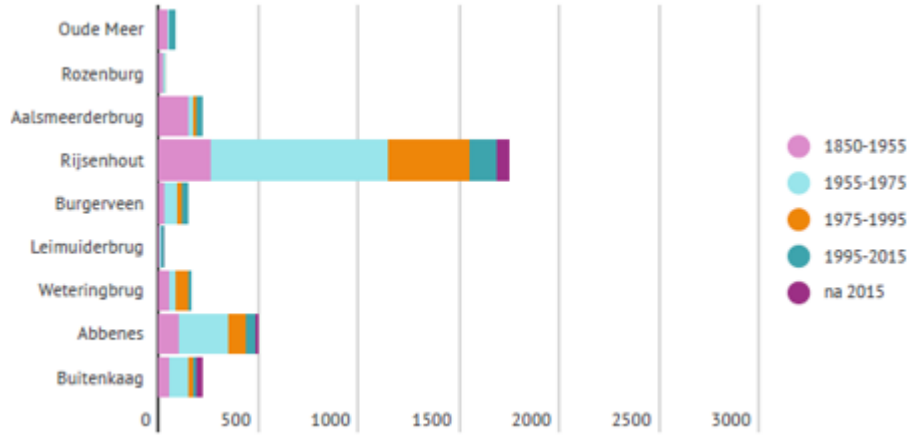
Bevolkingsprognose leeftijdsgroepen Haarlemmermeer-Zuidoost

De vergrijzing in alle kernen neemt toe. Dat kan hier gevolgen hebben voor woonvoorzieningen- en het zorgaanbod voor de ouderen.

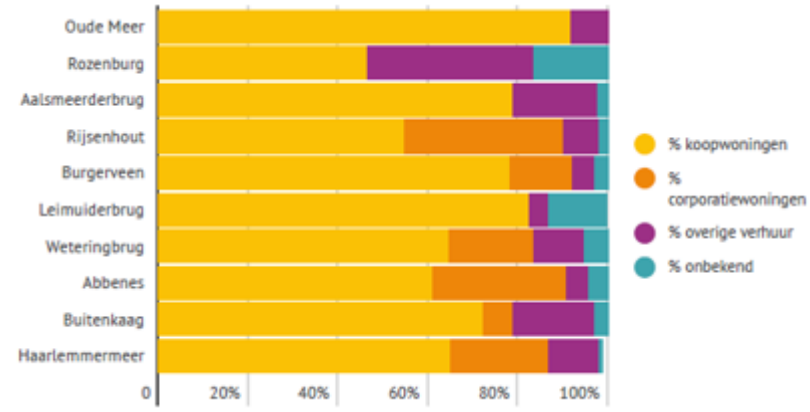
2.2 Wonen en woonomgeving

Aantal woningen per wijk, uitgesplitst naar bouwjaar

De woningaantallen in Rijsenhout zijn relatief gezien het meest gegroeid. Sinds 1975 zijn er 599 woningen bijgekomen.

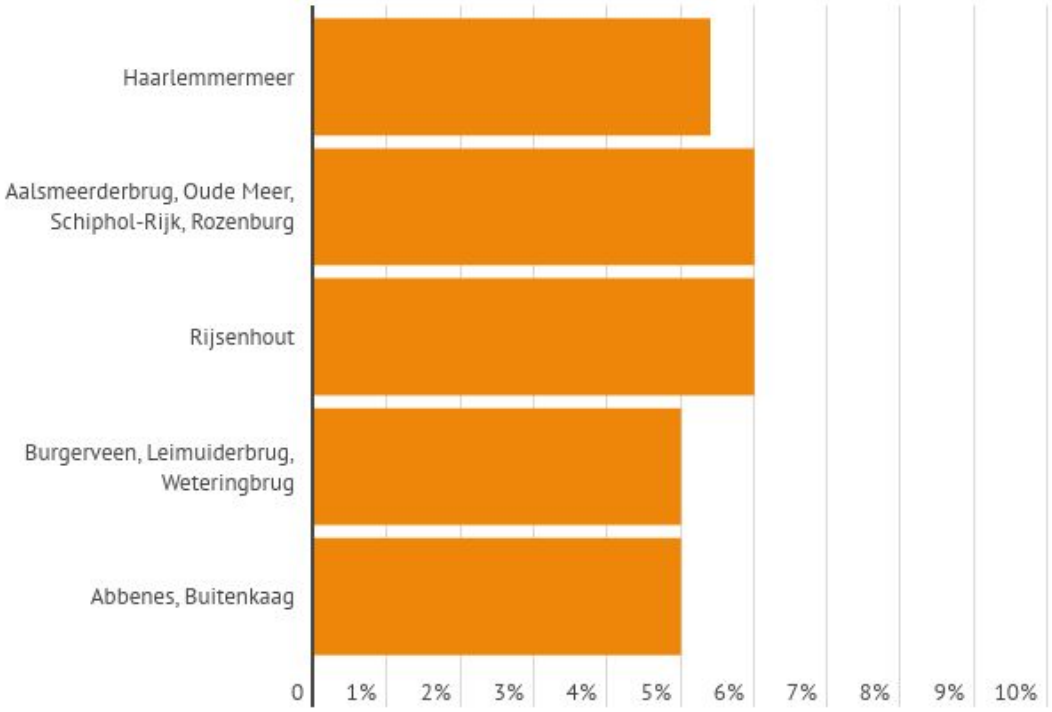
Verhouding koop- en huurwoning per kern

Het aandeel koopwoningen is in alle dorpen meer dan 50%. In Rozenburg is dat 46,7%. Voor heel Haarlemmermeer is dat 65%.

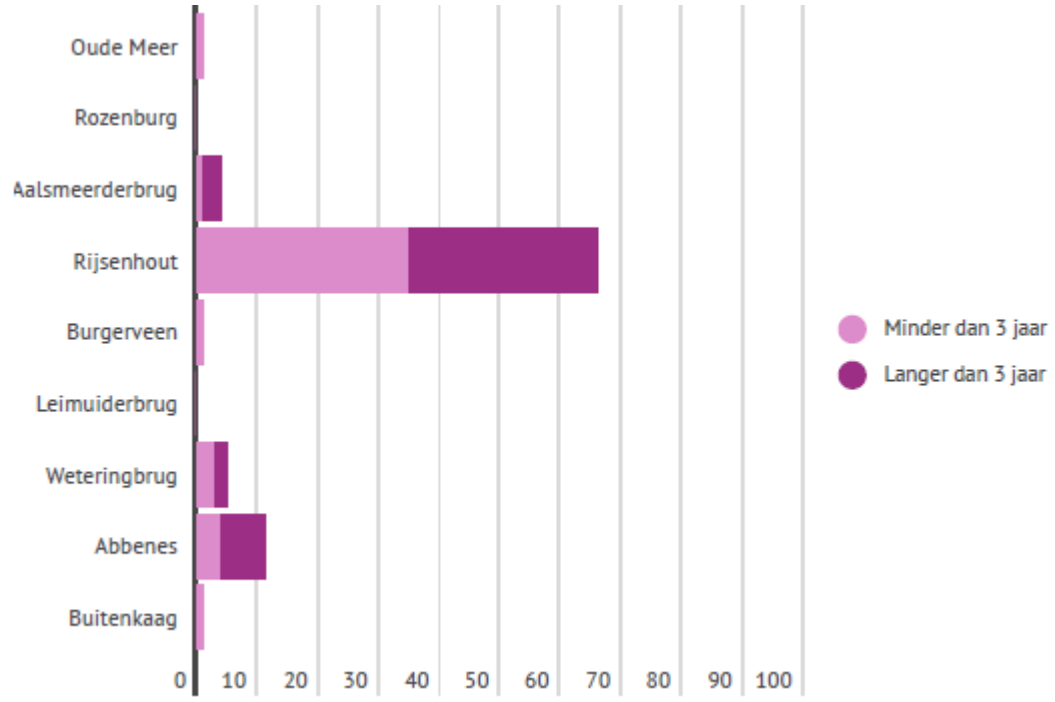
2.3 Werk en inkomen

Gemiddeld inkomen huishoudens en sociale minima per wijk
% huishoudens tot 105% sociaal minimum

Burgerveen, Leimuiderbrug en Weteringbrug hebben een gemiddeld inkomen per huishouden rond de €53.000. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van Haarlemmermeer. Rijsenhout, Abbenes en Buitenkaag hebben een gemiddeld inkomen tussen de €45.000 en €50.000. In Aalsmeerderbrug, Rozenburg, Oude Meer en Schiphol-Rijk is het gemiddelde inkomen net onder de €45.000.

Aantal inwoners in bijstand (1 januari 2020)

In Rijsenhout, Weteringbrug, Abbenes en Aalsmeerderbrug ligt het percentage bijstandsgerechtigden tussen de 1% en 3%. Daarnaast is in alle dorpen sprake van ongeveer 5-6% werkende armen. Deze mensen verdienen niet meer dan 105% van het sociale minimum. Hun inkomenspositie baart zorgen in relatie tot de huidige inflatie. Wel trekt de economie aan en is het aanbod van banen groter dan het aantal werkzoekenden. Dit kan een positief effect hebben op de inkomenspositie van met name inwoners die een klein inkomen hebben.

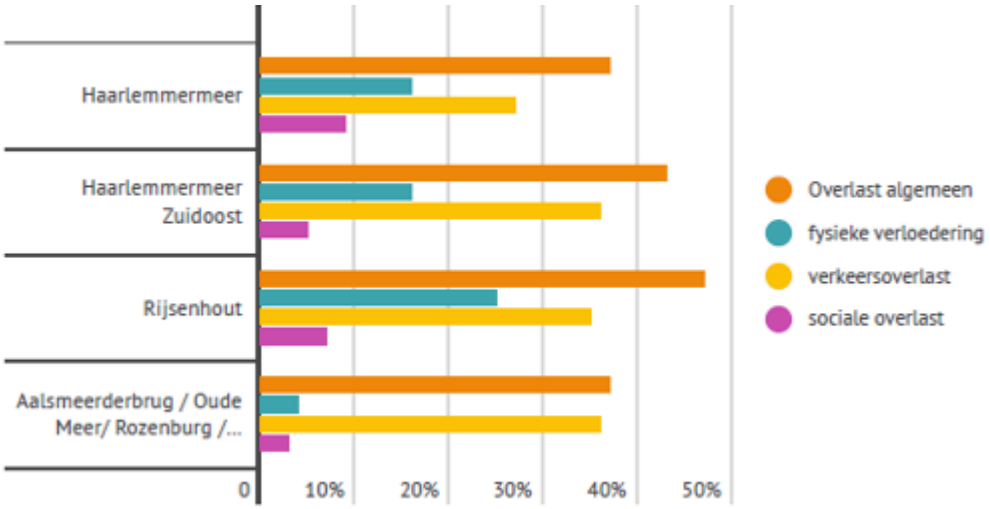
2.4 Sociale samenhang, leefbaarheid en veiligheid

De schaalscore[1] voor sociale samenhang ligt in Haarlemmermeer op 6,2 (*Veiligheidsmonitor 2019*). Aalsmeerderbrug, Oude Meer, Rozenburg, Schiphol-Rijk, Burgerveen, Leimuiderbrug, Weteringburg en Abbenes behalen een hogere 7,0. en Rijsenhout een 6,6.

De leefbaarheid en veiligheid van de woonbuurt van het gebied Haarlemmermeer-Zuidoost scoren respectievelijk een 7,6 en een 7,4. Deze cijfers lopen in de pas met de score voor heel Haarlemmermeer.

[1] Schaalscores geven weer hoe inwoners aspecten van hun buurt ervaren. Het laat zien in hoeverre mensen het eens of oneens zijn met een stellingen. Met schaalscores kun je vergelijkingen maken tussen buurten. Als het boven het gemiddelde is, waarderen inwoners deze aspecten beter dan in andere buurten. Je kunt dus geen voldoende scoren. De schaalscores zeggen alleen iets over hoe inwoners vinden dat het in hun buurt is en niet of er bijvoorbeeld daadwerkelijk iets kapot is in de fysieke omgeving.

Ervaren overlast en vorm van overlast (2019)

In het hele gebied Zuidoost ervaren inwoners verkeersoverlast, fysieke verloedering en algemene overlast. Het percentage hiervan ligt hoger dan in Haarlemmermeer.

2.5 Politieke betrokkenheid

In de gemeente Haarlemmermeer ligt de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen onder het landelijke gemiddelde. Bij de Tweede Kamerverkiezingen is deze even hoog als het landelijke gemiddelde. Er zijn veel analyses om deze lage opkomstcijfers te duiden, maar geen van allen zijn specifiek genoeg om te vertalen naar concrete actie. Ervaring in de omgang met de organisaties en inwoners in de gebieden, leert ons dat politieke besluitvormingsprocessen vaak lastig te doorgronden zijn. Wij willen inwoners meer betrekken bij hun eigen leefomgeving door hen te helpen om invloed uit te oefenen.

Rozenhof te Rijsenhout

3. Gebiedsprogramma

Het gebiedsprogramma bestaat uit vijf pijlers:

1. Fysiek
2. Veiligheid
3. Economisch
4. Sociaal
5. Samenwerking met partners

Er zijn in de afgelopen jaar meerdere visies gemaakt die meerdere thema's omvatten. Voor Haarlemmermeer-Zuidoost zijn de volgende visies van belang, zie onderstaande linken:

- De omgevingsvisie in het kort
- Verdichtingsvisie
- Ruimtelijke Economische Visie Rijsenhout
- Visie Buitenkaag
- Uitgangspunten Schaalsprong Oostflank Haarlemmermeer

3.1 Fysiek

De pijler fysieke omgeving bestaat uit vijf onderwerpen: wonen, mobiliteit, parkeren, openbare ruimte en energietransitie.

3.1.1 Wonen

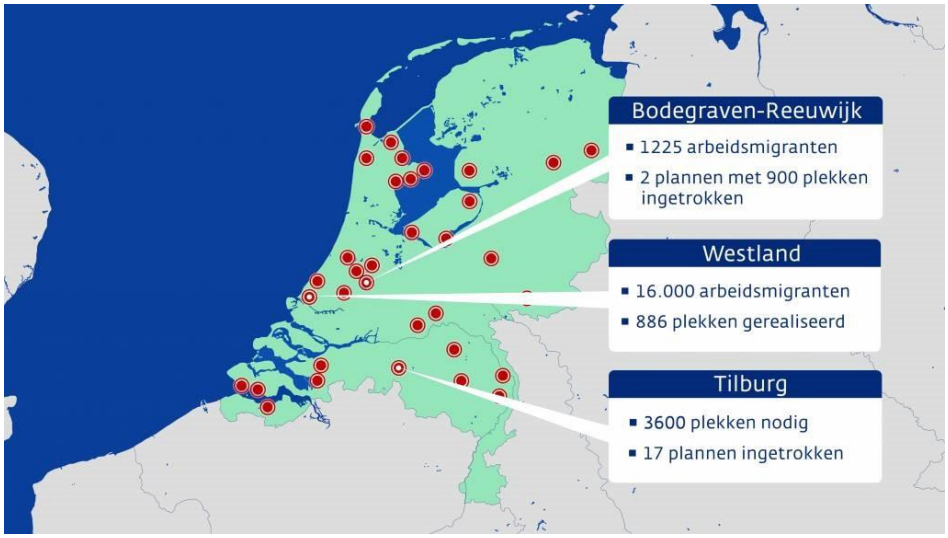
In Haarlemmermeer-Zuidoost zijn de dorpen landelijk gelegen en tegelijkertijd midden in de Randstad. Mede door deze ligging is er een grote vraag naar woningen.

De behoefte aan woningbouwontwikkeling is een duidelijke vraag vanuit meerdere dorpen, voor de leefbaarheid van de dorpen. Zowel voor jongeren, die graag in hun omgeving willen blijven wonen, als voor ouderen. Anderzijds hebben veel ouderen meer behoefte aan (woon/zorg)voorzieningen, omdat zij hiervoor nu nog op Aalsmeer aangewezen zijn. Er zijn veel grondeigenaren die willen ontwikkelen.

Bouw van woningen in bijna alle dorpen in Haarlemmermeer-Zuidoost is maar (zeer) beperkt mogelijk vanwege het Luchthavenindelingsbesluit (LIB) en de langjarige ruimtereservering van de parallelle Kaagbaan. Om duidelijk te maken dat omwille van de leefbaarheid woningbouw nodig is brengen gemeente en dorp de problematiek al enige jaren

onder de aandacht bij het Rijk. Besluitvorming over de parallelle Kaagbaan is aan het Rijk. Zie ook thema mobiliteit en economie.

Wel is een aantal kleinschalige woningbouwprojecten in ontwikkeling, waarvan meerdere projecten wachten op goedkeuring van de minister in relatie tot het LIB. Vanwege de beperkte groeimogelijkheden geldt bij de toewijzing van sociale- en middeldure huurwoningen in kleine kernen voorrang voor inwoners van Haarlemmermeer. Ook is er gestart met een pilot **geluidsadaptief bouwen**. Daarbij wordt onderzocht hoe op een verantwoorde wijze woningen gebouwd kunnen worden in gebieden waar veel (infrastructurele) geluidseffecten zijn.

Bron: Nieuwsuur

Daarnaast is er in **Rijsenhout en Burgerveen** een behoefte vanuit diverse bedrijven aan **logiesfunctie voor arbeidsmigranten**. Veel bedrijven rondom de Greenport Aalsmeer (GPA) hebben seizoenarbeiders in dienst. Verschillende tuinbouwbedrijven hebben verzoeken ingediend om logiesfuncties te ontwikkelen voor arbeidsmigranten. In 2022 bespreken we met andere gemeentes en provincies in de Greenport Aalsmeer (GPA) wat onze inzet hierin kan zijn. De gemeente Haarlemmermeer houdt hierbij haar eigen verantwoordelijkheid. Uit de regio halen we de kennis. In 2022 halen we kennis op over huisvesting van buitenlandse werknemers. Dit doen we onder meer bij de GPA en we ontwikkelen hierover een visie.

Huisvesting van arbeidsmigranten is een lastig vraagstuk vanwege de woningnood en in relatie tot de LIB-beperkingen voor de ontwikkeling van reguliere woningen. Ook speelt de leefbaarheid een belangrijke rol. Voor een goede sociale balans en de moeizame integratie van arbeidsmigranten moet er een zorgvuldige afweging plaatsvinden hoeveel ruimte er voor arbeidsmigranten is in een dorp met 348 inwoners. Daarom willen we weloverwogen kaders meegeven aan de initiatief nemende bedrijven voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

In **Weteringbrug** is ruimte voor ontwikkeling van woningen. Dat zou kunnen op de sportvelden die niet meer in gebruik zijn. Voor dit gebied werken we aan een ruimtelijk kader en een ontwikkelstrategie. Dit kader geeft richting aan de functies die we daar willen toestaan en binnen welke ruimtelijke randvoorwaarden. Beide worden naar verwachting medio 2022 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Ook wordt het voorstel voor participatie aan de dorpsraad voorgelegd.

In **Rijsenhout** heeft woningcoöperatie Ymere in verhouding tot andere dorpen veel woningen. Deze woningen raken gedateerd. Ymere gaat een deel van het bezit verduurzamen en renoveren.

Vanuit **Abbenes** is de vraag of in het *toewijzingsbeleid van de sociale huurwoningen er meer aandacht kan komen voor voorrang aan lokale mensen, om het dorpsleven en de sociale cohesie zoveel mogelijk te behouden.*

Heel Haarlemmermeer – en zeker Haarlemmermeer-Zuidoost – bevat kansrijke recreatieve gebieden. Hieruit volgt een behoefte aan **vakantieverblijven**, waarvoor het *Verblijfsaccommodatiebeleid 2020-2025* (2020.0002664) is vastgesteld. In het beleid is onder andere aangegeven onder welke voorwaarden het uitoefenen van een B&B en vakantieverhuur van particuliere woningen is toegestaan. Ook is in dit beleid een afwegingskader opgenomen om nieuwe hotelinitiatieven te kunnen beoordelen.

3.1.2 Mobiliteit

In Haarlemmermeer-Zuidoost liggen luchthaven Schiphol, de snelwegen A4 en A44, busbanen voor HOV en busstations, de treinverbindingen Schiphollijn en de hogesnelheidslijn (HSL). Al die mogelijkheden van transport en vervoer zijn belangrijk voor onze economie en het vestigingsklimaat voor bedrijven. Tegelijkertijd heeft deze infrastructuur een negatieve invloed op de leefbaarheid zowel qua geluidsbelasting als luchtvervuiling. Met name de geluidscontouren beperken de mogelijkheden voor woningbouw. Vanuit toenemende drukte op de A4 tussen Schiphol en Den Haag is er last van sluipverkeer over de Ringdijk en de Aalsmeerderweg in **Oude Meer, Rozenburg, Aalsmeerderbrug, Rijsenhout en Burgerveen**. Ook heeft Abbenes last van sluipverkeer op de Hoofdweg vanuit de drukte op de A44.

Meer ruimte voor recreatie en het verbeteren van de verkeersveiligheid zijn grote doelen van de *Visie Ringdijk en Ringvaart*. In het uitvoeringsprogramma **Ringdijk** wordt tegelijkertijd het sluipverkeer vanuit de A4 aangepakt. Zo is er begin 2021 een fietsstraat ingericht en een knip (de doorgaande route wordt doorbroken) voor motorvoertuigen aangelegd in **Burgerveen**. Ook is in 2021 een fietsstraat aangelegd en komen er in 2022 aansluitend fietsstroken in **Buitenkaag**.

Daarnaast is in **Rijsenhout** een knip voor motorvoertuigen beoogd. Omdat er zowel voor- als tegenstanders in Rijsenhout zijn, is er in november 2021 een zogenaamde 'proefknip'. Op basis van de metingen van aantallen en snelheden van de motorvoertuigen op de dijk en de Aalsmeerderweg besluiten we of er een knip komt. We evalueren alle maatregelen op de Ringdijk in 2022, maar nu is al minder autoverkeer duidelijk merkbaar.

Behalve de Ringdijk is ook het kruispunt **Aalsmeerderweg-Bennebroekerweg in Rijsenhout** een aandachtspunt. Omdat de Bennebroekerweg de entree is van Rijsenhout is dit een voorrangsweg. De Aalsmeerderweg is er niet alleen voor de aanliggende woningen, hier rijdt ook veel doorgaand verkeer. Daarbij wordt de Aalsmeerderweg steeds drukker. Dat komt niet alleen door het eerdergenoemde sluipverkeer vanuit de A4, maar ook door de ontwikkeling van de noordelijker gelegen bedrijventerreinen Schiphol Logistics Park (SLP) en Schiphol Trade Park (STP). Ook de Meerlanden maakt met veel vrachtwagens gebruik van dit kruispunt.

Er zijn in 2021 meerdere serieuze ongelukken geweest. Alhoewel de inrichting van het kruispunt en de proefknip op de Ringdijk geen directe oorzaken hiervan zijn, heeft het dorp wel aandacht voor dit kruispunt gevraagd. We vragen hiervoor in 2022 advies van een verkeerskundig bureau. Dat bespreken we met de dorpsraad en de verkeerskundige klankbordgroep. Besluitvorming over de gewenste en mogelijke maatregelen volgt in de tweede helft van 2022. Bij de aanpak van dit kruispunt komt ook aandacht voor de (digitale) bewegwijzering voor het vrachtverkeer vanuit SLP en STP. Dat willen we meer noordwaarts leiden via de N196 richting de A4.

Bijna alle dorpsraden vragen aandacht voor veiligheidsrisico's vanwege **te hard rijden**. Op de Ringdijk zijn de chicanes weggehaald op verzoek van dorpsraden, omdat er juist tússen de chicanes door te hard werd gereden. In de evaluatie van het *uitvoeringsprogramma Ringdijk* beoordelen we of de snelheid door inrichting van fietsstraten en het aanleggen van knippen acceptabel is.
Tegelijkertijd willen sommige dorpsraden dat de flitspalen op de Ringdijk en Hoofdweg terugkomen en dat er wordt gehandhaafd binnen de bebouwde kom om de veiligheid in de dorpen te optimaliseren. Dit is een lastig vraagstuk omdat de gemeente geen verkeersboetes mag geven, de politie hier te weinig capaciteit voor heeft en het openbaar ministerie de flitspalen helaas heeft weggehaald en ze (vooralsnog) niet terugplaatst. Daarom wordt de aanvraag vanuit onze gemeente om mee te doen aan het experiment voor mobiele flitspalen in deze kernen warm ontvangen.

Begin 2022 rondt de provincie Noord-Holland de uitvoeringswerkzaamheden af aan de weg en het nieuwe HOV-knooppunt Schiphol-Zuid nabij de entree van bedrijventerrein Park Rijk (**kruising N196 en Fokkerweg**). De aanpassing van de kruising van de Fokkerweg met de N196 is onderdeel van de aanleg van de hoogwaardige openbaarvervoerverbinding Aalsmeer en Schiphol-Zuid (**HOVASZ**). Doel van de aanleg van de HOV-verbinding is te zorgen dat Aalsmeer en de bedrijventerreinen Green Park, Schiphol Rijk en Schiphol Logistics Park beter bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Ook zijn de gebieden straks beter bereikbaar op de fiets en wordt de verkeersveiligheid op het tracé verbeterd. Deze verbetering is onderdeel van de doorfietsroute Hoofddorp–Schiphol-Aalsmeer. Tevens krijgt Schiphol Rijk een snelle en hoogfrequente HOV-verbinding met Hoofddorp Station. Reizigers kunnen daar overstappen op de trein en de overige lijnen in het HOV-netwerk.

Om de regionale bereikbaarheid met het openbaar vervoer te verbeteren realiseert de Vervoerregio Amsterdam in samenwerking met de provincie Noord-Holland en met ons een **HOV-verbinding tussen Schiphol-Oost en knooppunt Schiphol-Zuid**. Deze verbinding is onderdeel van de HOV-Schipholring in het gebied Schiphol-Oost, Oude Meer en Schiphol-Rijk.

Het doel van deze HOV-verbinding is:

- De HOV-Schipholring compleet maken en daarmee de bereikbaarheid van Schiphol-Rijk en Oude Meer verbeteren.
- De doorstroming, snelheid en betrouwbaarheid van het openbaar vervoer tussen Schiphol-Oost en knooppunt Schiphol-Zuid verbeteren.
- De overstapmogelijkheden in het gehele openbaar vervoer-netwerk vergroten.
- De reistijd voor de reizigers af laten nemen. Naar verwachting begint in 2022 de voorbereiding van de realisatie.

Het project voor de opwaardering van de **Nieuwe Bennebroekerweg (NBBW)** ligt nét ten westen van Haarlemmermeer-Zuidoost. Wel zijn de maatregelen die in dit project uitgewerkt worden van invloed op dit gebiedsprogramma. Want de Bennebroekerweg is een van de belangrijkste ontsluitingswegen zowel voor auto- en vrachtverkeer richting de A4 als voor fietsverkeer richting de scholen en andere voorzieningen in Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Daarmee heeft dit project ook effect op de benodigde en mogelijke maatregelen voor verkeer van en naar Rijsenhout.
Bij de NBBW-studie houden we rekening met landbouwverkeer. De route Aalsmeerderweg naar Kruisweg is aangemerkt als landbouwroute. Helaas zijn er (nog) een knip in de Aalsmeerderweg ter hoogte van de Kruisweg (N196), waardoor deze twee wegen niet op elkaar aansluiten en het (vracht)verkeer niet noordwaarts via de Aalsmeerderweg kan. Als alternatief voor de Rijnlanderweg zien we graag hier wel een uitwisseling om de druk op de Rijnlanderweg te ontlasten. Dit vraagstuk brengen we in bij de Provincie Noord-Holland, die over een aantal jaar de Kruiswegcorridor op de agenda heeft staan.

Ondergrondse infrastructuur
Er is dringend behoefte aan een **transformatorstation**. Deze is nodig voor de verschillende ontwikkelingen in de gemeente zoals woningbouw, bedrijventerreinen, metro, elektrische mobiliteit en de energietransitie. Dit station gaan Tennet en Liander ontwikkelen. Vanwege veel weerstand van inwoners is besloten dit station niet in Rijsenhout te bouwen. Na dit besluit is er een haalbaarheidsonderzoek gedaan waarvoor Tennet en Liander uitgebreid met omwonenden hebben gesproken en waarin verschillende locaties zijn uitgewerkt [RV 21.0003236 d.d. 18 januari 2022]. Hieruit is de locatie aan de Incheonweg in **Rozenburg** op Schiphol Logistics Park gekomen als voorkeurslocatie. Op basis hiervan hebben Tennet en Liander een bestemmingsplan opgesteld. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk wordt kan de uitvoering starten. Het duurt nog tot 2025 voor het transformatorstation in gebruik kan worden genomen.

3.1.3 Parkeren

In de Visie Ringdijk zijn de doelstellingen opgenomen om meer ruimte te creëren voor recreatie en de verkeersveiligheid te verbeteren. Hiervoor was één van de maatregelen in het *Uitvoeringsprogramma Ringdijk* om parkeren zoveel mogelijk van de Ringdijk af te halen. Helaas zijn er in Haarlemmermeer-Zuidoost weinig mogelijkheden om de bestaande parkeerplekken te verplaatsen naar áchter de dijk.
Tegelijkertijd is er op de **Ringdijk** op sommige plekken een tekort aan parkeerplaatsen, onder andere door toename van het autobezit. Bij de uitwerking van het Uitvoeringsprogramma Ringvaart-Ringdijk naar ontwerptekeningen is hiermee zoveel mogelijk rekening gehouden. Dit onderwerp is ook onderdeel van de evaluatie van het *Uitvoeringsprogramma Ringvaart-Ringdijk*.

In **Buitenkaag** is er een structureel **tekort aan parkeerplaatsen**. Doordeweeks komt dat door de werknemers van Scheepsbouwbedrijf Van Lent die met de pont naar hun werk op Kaageiland gaan. Het is niet haalbaar en niet gewenst om de honderden werknemers allemaal met hun auto op de pont te laten oversteken, omdat dit enorme drukte geeft op de Ringdijk. Dat is tegen de doelstelling van de *Visie Ringvaart-Ringdijk*. Daarom heeft Van Lent al jaren geleden een parkeerterrein aan de Leidsemeerstraat aangelegd. Van Lent gaat het parkeerterrein uitbreiden. Daarvoor is de omgevingsvergunning aangevraagd. De aanleg is naar verwachting medio 2022.
Tegelijkertijd is er een parkeerbehoefte van recreanten die een boot huren in de haven van Buitenkaag. Aanvullend op de uitbreiding van het parkeerterrein door Van Lent gaat de gemeente daarom een blauwe zone invoeren. Zo kunnen werknemers van Van Lent niet meer op de openbare weg hun auto de hele dag parkeren. Hierdoor ontstaat er voldoende parkeergelegenheid voor inwoners en recreanten. Op het besluit voor de blauwe zone heeft een aantal inwoners bezwaar ingediend. Deze bezwaren zijn in november 2021 ongegrond verklaard. Inmiddels is er beroep aangetekend. Als de rechtbank de verkeersbesluit bekrachtigd worden zo spoedig mogelijk de uitvoeringswerkzaamheden ingepland.

In **Abbenes** ondervinden inwoners parkeerdruk in de Greveling en in de Dr. Heijelaan. Dit komt doordat inwoners veelal zijn aangewezen op autogebruik, gezien het beperkte openbaar vervoer en het ontbreken van voorzieningen.

3.1.4 Openbare ruimte (afval, groen en grijs)

Meerlanden in **Rijsenhout** verzorgt onze afvalinzameling en -verwerking. De Meerlanden heeft begin 2020 besloten om niet door te gaan met de ontwikkeling van een biomassacentrale. Wel heeft Meerlanden meer ruimte nodig voor van de verplaatsing van de milieustraat. De verschillende beheerprojecten staan opgenomen in de gebiedsagenda in Hoofdstuk 5.

Daarnaast zijn verschillende **groen- en recreatieprojecten** aan de orde in Haarlemmermeer-Zuidoost:

- Vanuit de Visie Landschap en Recreatie is het beleid om ieder dorp minimaal één dorpsbos te geven. In **Abbenes** wordt een bos aangelegd mede in relatie tot de bovenwijkse groenontwikkeling voor de woningbouwontwikkeling in Haarlemmermeer-West. Het uitvoeringsprogramma hiervan wordt in 2022 uitgewerkt. Inwoners van Abbenes willen liever woningbouwontwikkeling in hun dorp, dan een groot bos.
- In **Buitenkaag** is het gemaalpark in eigendom van Rijnland in ontwikkeling. Samen met de dorpsraad is het plan gemaakt om aan weerszijden van de Hoofdweg het park te maken. Uitvoering is in Q1 2022.
- Bij de uitwerking van het ruimtelijk kader **Weteringbrug** voor herontwikkeling van de sportvelden die niet meer in gebruik zijn, wordt ook dorpsgroen ontwikkeld in combinatie met bestaande ommetjes.
- Vanuit het *Uitvoeringsprogramma Ringdijk* zijn jaagpaden aangelegd op verschillende plekken, onder andere bij **Burgerveen**. Als andere dorpen hier ook behoefte aan hebben, dan kunnen die in het uitvoeringsprogramma 2.0 worden opgenomen. Deze jaagpaden kunnen komen buiten de bebouwde kom, daar waar geen voetpaden zijn. Daarmee brengen zij niet alleen cultuurhistorische kenmerken terug in de gebieden, maar ze verbinden ook de verschillende dorpen. Daarnaast komen vanuit het *Uitvoeringsprogramma Ringdijk 2.0* verhalenpalen langs de **gehele Ringdijk** vanuit het Cruquiusmuseum.
- In het kader van de ontwikkeling van de **Westeinderscheg** gaat de provincie Noord-Holland een NNN-route (NatuurNetwerk Nederland) aanleggen. We denken hierin mee hoe en waar zo goed mogelijk een **groene en recreatieve route tussen PARK21 en de Westeinderplassen** kan komen. Omdat hierbij ook een waterverbinding is gewenst, wordt aangesloten bij de bestaande duiker onder de A4. Ten noorden van Van der Valk ligt al een duiker onder de A4. Ook wordt aangesloten op het bestaande park Schenkeveld.
- Vanuit een project van de SLS (Stichting Leefomgeving Schiphol) worden langs de **Ringdijk** diverse **openbare steigers** aangelegd. Onder andere bij **Fort Aalsmeer.** Daar kunnen bezoekers van het CRASH-museum er ook gebruik van maken.
- Inwoners vanuit **Aalsmeerderbrug en Rijsenhout** hebben aan Rijnland gevraagd om een brug te maken in de dijk bij het Fort Aalsmeer, omdat men dan de kom bij het Fort in kan varen. Deze aanvraag is gedaan in het verlengde van de ontwikkeling van het Fort door Stadsherstel, het realiseren van de passantensteiger bij het Fort en de ontwikkelingen Westeinderscheg. Vooralsnog zijn er geen financiële middelen voor een brug in de dijk. De stichting Rijsenhout 2030 financiert een vooronderzoek naar de mogelijkheden en de kosten hiervan.

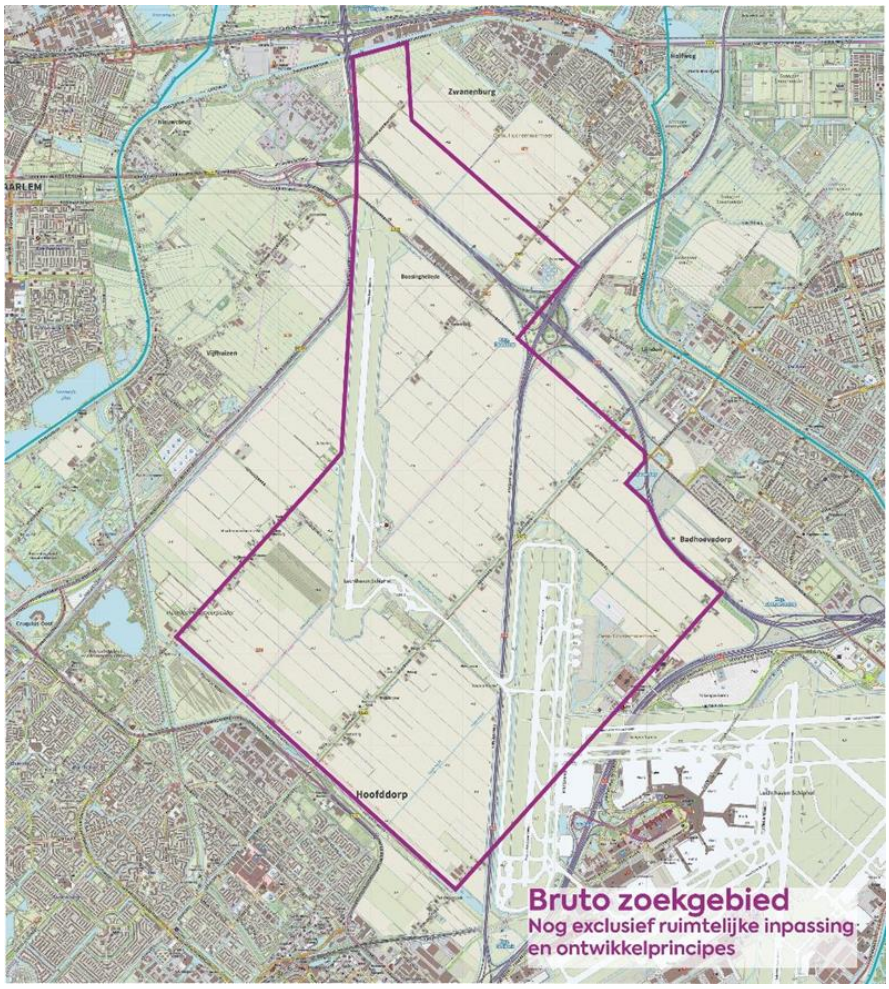
3.1.5 Energietransitie en klimaatbestendigheid

Duurzame energie

Om de doelstelling van het Parijse Klimaatakkoord van 2015 en daarmee de opwarming van de aarde te beperken moeten we overschakelen op **fossielvrije energie**. De gemeente heeft aan die ambitie vormgegeven door de Regionale Energie Strategie (RES 1.0; waaronder Zonne-energie en Windenergie) en lokaal eigenaarschap vast te stellen. Lokaal eigenaarschap vinden we belangrijk omdat we willen dat zonneakkers ook van de mensen worden die er wonen. Met betrekking tot de windenergie is het advies aan de gemeenteraad geweest om rekening te houden met de uitkomsten van de peiling in januari 2021. Die gaf geen eenduidig beeld of uitbreiding van **windmolens in het zuiden van Haarlemmermeer** wel of niet wenselijk is. Het gebied 'Spoordriehoek' is na een amendement in de gemeenteraad als zoekgebied aangewezen in de RES 1.0. Dit betekent dat er in dit gebied verder onderzocht mag worden of en waar er windmolens mogen komen. Vanuit de aangrenzende dorpen Abbenes, Buitenkaag en Vredenburg is er géén draagvlak voor een windmolenpark. Er wordt nu gewerkt aan een beleidskader, waarin de zorgen die zijn geuit door de omgeving worden meegenomen. Daarbij wordt eerst verder onderzocht wat de gevolgen zijn voor de natuur, exacte locatie, type windmolen en de hoogte. Bij het uitwerken van het beleidskader wordt de gemeenteraad gevraagd hoe zij eventuele vervolgparticipatie zien. Wij hebben uitgesproken dat in ieder geval tot aan de zomer van 2022 geen vergunningen voor windmolens worden afgegeven.

Als zoekgebied voor grootschalige **zonneakkers** is een zogenaamd Zonnecarré aangewezen (zie afbeelding hieronder). Dat ligt binnen de contouren van het Groene Carré (beschreven in de omgevingsvisie). Dit gebied ligt wel binnen het gebied van Haarlemmermeer-Zuidoost, maar participatie en informatie vindt plaats met de aangrenzende wijken en dorpen in Hoofddorp en Haarlemmermeer-Noord.
In mei 2020 heeft de gemeenteraad een zoekgebied van circa 100 hectare ten noorden van de A9 richting Zwanenburg toegevoegd aan het zoekgebied (amendement).

De gemeente borgt de samenhang tussen initiatieven door kaders op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, participatie en lokaal eigenaarschap.

Bruto zoekgebied 'Zonnecarré'. Nog exclusief ruimtelijke inpassing en ontwikkelprincipes. NB. Aangepast n.a.v. amendement door de raad (14 mei 2020).

Warmtetransitie
Landelijk is afgesproken dat we stap voor stap overstappen naar nieuwe, duurzame warmtebronnen. De komende decennia zullen de meeste huizen een belangrijke verandering ondergaan. Aardgas gaat op de meeste plaatsen weg. We gaan in heel Haarlemmermeer op een andere manier huizen en water verwarmen en ook niet meer koken op aardgas. De gemeenteraad stelde in oktober 2021 de Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 vast. In de visie staat per wijk wat de meest haalbare en betaalbare manier is om over te stappen naar duurzame warmte en hoe werken aan een CO2-uitstootarme en aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050.
Keuzevrijheid van gebouweigenaren, het omarmen van initiatieven en participatie spelen een belangrijke rol in de aanpak. Daarbij wordt gebiedsgericht gewerkt.

De transitie bestaat uit drie fasen:
- Starten en leren - 2021-2025
- Versnellen - 2026-2034
- Naar een afronding - 2035-2050

Om eerste stappen te zetten in het aardgasvrij maken van huizen willen we leren hoe we met inwoners hierover het gesprek kunnen voeren. Dat doen we in Rijsenhout onder de noemer **Warm Rijsenhout**. Met online en offline bijeenkomsten hebben we inwoners gevraagd om ideeën aan te dragen voor Rijsenhout. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van een online platform OpenStad. Er is een kleine gemeentelijke subsidie beschikbaar gesteld, waarvoor in de tweede helft van 2021 ideeën zijn opgehaald in het dorp. Inwoners kunnen het beschikbare budget verdelen over de ideeën waarna de winnende ideeën met ondersteuning van de gemeente verder uitgewerkt worden.

In **Schiphol-Rijk** is er een initiatief van een lokaal warmtebedrijf om kantoren te voorzien van warmte. Op Schiphol-Rijk staan veel kantoren die vanaf 2023 verplicht een label C moeten hebben. Dat betekent dat ze hun

warmtevoorziening moeten verduurzamen. In 2022 wil dit initiatief een warmtenet aanleggen naar deze kantoren toe dat gevoed wordt door de restwarmte van een datacenter op Schiphol Logistics Park. In de toekomst zouden er ook andere datacenters gekoppeld kunnen worden.

Piekberging
In het centrale deel van het Rijnlandse verzorgingsgebied bestaat er een risico op wateroverlast. Het gebied rondom de Kagerplassen ligt namelijk het verst verwijderd van de vier Rijnlandse boezemgemalen. Om te voorkomen dat de watergangen overlopen of in het ergste geval kades doorbreken door te hoge waterstanden, is het noodzakelijk in de zuidpunt van de Haarlemmermeerpolder een piekberging te realiseren. De verwachting is dat de piekberging gemiddeld eens in de vijftien jaar wordt ingezet om overtollig water te bergen. In 2021 zijn de grondwerkzaamheden en de aanleg van de brug over de Hoofdweg-Westzijde. Hier komt het kanaal waarmee het water de piekberging weer uit kan stromen. Naar verwachting is de piekberging medio 2023 gereed.

3.2 Veiligheid

De reservering voor de **parallelle Kaagbaan** geeft voor **Aalsmeerderbrug, Rijsenhout en Burgerveen** al tientallen jaren een planologische schaduwwerking. Vanuit het Luchthavenindelingsbesluit (LIB) mogen er alleen binnen bestaand stedelijk gebied maximaal 25 woningen per locatie ontwikkeld worden. Áls de parallelle Kaagbaan ooit aangelegd wordt, betekent dit een enorme extra overlast en wellicht zelfs een onleefbare situatie voor Aalsmeerderbrug, Rijsenhout en Burgerveen. Of de reservering opgeheven of verlengd wordt is aan het Rijk. Naar verwachting neemt het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat daar in 2022 een besluit over.

Een teler in **Rijsenhout** is in het kader van het Rijksexperiment Gesloten Coffeeshopketen aangewezen om legaal wiet te kweken. Als er vergunning is verleend en het bedrijf van start is gegaan, houdt het Rijk toezicht en informeert ons over de bedrijfsvoering.

Er zijn zorgen over vervuiling en onveiligheid op en rondom het parkeerterrein van het brugrestaurant en -hotel aan de A4 ter hoogte van **Rijsenhout.** De verzorgingsplaats is bedoeld om de reis te onderbreken om te voldoen aan de rijtijdenwet, even wat te eten of te drinken of de lading te inspecteren. De verzorgingsplaats is echter niet geschikt om langere tijd, bijvoorbeeld een nacht of een weekend, te verblijven. Doordat veel (voornamelijk buitenlandse) vrachtwagenchauffeurs langere tijd op de verzorgingsplaats verblijven en transportbedrijven de verzorgingsplaats als stalling voor lege trailers gebruiken, raakt de verzorgingsplaats overvol. Rijkswaterstaat is eigenaar van het parkeerterrein en werkt aan een plan van aanpak, in overleg met de gemeente en de politie.

Activiteiten op het gebied van **veiligheid** zijn opgenomen in het jaarlijks uitvoeringsprogramma veiligheid.
Vanuit het nieuw *Integraal veiligheidsbeleid 2023-2026* wordt dit uitvoeringsprogramma geactualiseerd. De gemeenteraad gaat Q3 2022 de nieuwe strategische veiligheidsprioriteiten vaststellen.

3.3 Economie

Schiphol is als grote economische motor van onze regio vol in ontwikkeling. In de gebiedsagenda staan de ontwikkelingen van Schiphol Real Estate (SRE).
Als gevolg van de coronacrisis is de omvang van het vliegverkeer op de luchthaven Schiphol in 2020 en 2021 ver achtergebleven bij die in de daaraan voorafgaande jaren waarin juist een sterke groei plaatsvond. Onder de naam Capital Programm had Schiphol een aparte projectorganisatie opgetuigd om in snel tempo de capaciteit op te kunnen voeren om aan de almaar stijgende passagiersstromen te kunnen voldoen. De enorme terugval in de luchtvaart in de afgelopen twee jaar noopte Schiphol om haar organisatie en plannen te herzien. Dat heeft erin geresulteerd dat de aparte projectorganisatie is opgeheven en het programma is aangepast.

Agrarische sector
Het **zuidelijk deel van Haarlemmermeer-Zuidoost** maakt onderdeel uit van het landbouwkerngebied. Hier zetten we in op behoud van de landbouw en de landschappelijke waarden en te ontwikkelen natuurwaarden met recreatief medegebruik *(Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040)*. De gemeente houdt bij de ontwikkeling van infrastructuur, groenprojecten en energietransitie zoveel mogelijk rekening met het open agrarisch landschap en laat dit zoveel mogelijk intact.

Wij richten ons op een economisch sterke agrarische sector en een vitaal platteland in balans met haar omgeving. Want wij vinden niet alleen de voedselproductie en de werkgelegenheid die deze economische sector biedt van belang, maar ook de maatschappelijke en landschappelijke waarde. De agrarisch ondernemers zijn beheerders van

een groot deel van het Haarlemmermeerse open landschap. Dit biedt onze inwoners rust en ontspanningsruimte in de verstedelijkte omgeving. Daarmee maakt het agrarisch landschap onze gemeente tot een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor wonen en werken, uniek in de Randstad (*De agrarische sector in perspectief*, 2013).

Wij faciliteren de agrarische sector bij de transitieopgaven die agrariërs nodig hebben, zoals schaalvergroting, verbreding, beëindiging, specialisatie of verplaatsing, door het bieden van planologische duidelijkheid en (stimuleren van) investeringen in de ruimte.
Daarbij gaan wij met de agrarisch ondernemers op zoek naar de kansen voor de agrarische sector, in balans met de maatschappelijke vraag en de druk op de ruimte door behoefte aan wonen, recreatie, energie, mobiliteit en werken. Ook zoeken we onze rol om hen daarin te ondersteunen zodat zij hun rol als beheerder van het agrarisch landschap kunnen voortzetten. Het lokaal (mede)eigenaarschap van duurzame bronnen van opwekken voor zon en wind kan daarbij ook een rol spelen.

Samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland zorgen we voor een robuust en duurzaam watersysteem dat wateroverlast tegengaat en voorziet in voldoende zoet water in droge tijden. Dit vraagt een aanzienlijke aanpassing van het huidige watersysteem. Mogelijk is dit op termijn ook in de agrarische sector nodig. Vooralsnog blijft het waterbeheer in de agrarische gebieden in dienst van het agrarisch gebruik. In de tussentijd werken we met elkaar aan de bewustwording van de verzilting van de bodem. Ook zorgen wij ervoor dat het netwerk aan polderwegen zoveel mogelijk geschikt blijft voor landbouwverkeer (zie onze *Mobiliteitsvisie*). Vanuit het recreatiebeleid zorgen wij voor fiets- en wandelverbindingen door het agrarisch landschap.

Glastuinbouw
Het beleid van gemeente, provincie en de Greenport Aalsmeer is erop gericht om glastuinbouwbedrijven te concentreren. De provincie heeft naast **Rijsenhout en Burgerveen** een groot gebied aangewezen als glastuinbouw concentratiegebied: PrimA4a. Deze locatie kent een ouder deel aan de oostkant van de Aalsmeerderweg en een nieuwer, grootschaliger deel aan de westkant van de Aalsmeerderweg. De afgelopen jaren hebben zich daar 2 grootschalige tomatenkwekers gevestigd. Deze kwekers breiden naar verwachting hun bedrijven nog uit. Dit is onder meer afhankelijk van de energievoorziening. De vestiging van nieuwe bedrijven uit de sierteeltsector is nagenoeg uitgebleven. Daarom is het project PrimaA4a gestopt.

Wij willen realistische en haalbare doelen voor een gezonde sierteeltsector, met name in Rijsenhout. In Rijsenhout staan economisch gezonde en florerende bedrijven, waar we ons voor inzetten. Anderzijds zijn er leefbaarheidsproblemen doordat de sierteelt percelen heeft verlaten en er daar geen functie of weinig perspectief is. Wij gaan ons beraden op het toekomstperspectief van het glastuinbouwgebied PrimA4a bij Rijsenhout en de rol die dit gebied speelt in de sierteeltketen van de Greenport Aalsmeer.

Daarbij kijken we onder meer naar:
- De positie van glastuinbouw (en de toekomstige ruimtevraag);
- Nieuwe ontwikkelingen en andere functies die ruimte behoeven;
- De omgevingskwaliteit en leefbaarheid van de kernen Rijsenhout en Burgerveen;
- Financiële haalbaarheid

Wij blijven ons inzetten voor al gevestigde economische gezonde bedrijven en de sector. Een langjarige ruimtereservering voor uit te plaatsen glastuinbouwbedrijven uit de regio kan onderdeel van die inzet te zijn. Gezien de beperkte resultaten van de afgelopen jaren bezien wij onze rol en positie in de Greenport Aalsmeer. We onderzoeken daarbij de mogelijkheden die doorontwikkeling van de ‘Westeinderscheg’ biedt en ook de kansen die de bossenstrategie van het Rijk en het Omgevingsfonds bieden.

De vestigingsvoorwaarden voor glastuinbouw zijn aanwezig. Aan de **zuidkant van Rijsenhout** buiten de bebouwde kom functioneert het gebied goed en is er beperkte ruimte voor nieuwe vestigingen. Wij hoeven hier geen inspanningen meer te doen. Aan de **noordkant van Rijsenhout** faciliteren we de eigenaren om de *Ruimtelijke Visie Rijsenhout* uit te voeren. We beperken onze inspanningen voor grootschalige glastuinbouw aan de noordkant van Rijsenhout.

Bij **Buitenkaag** is nog een aantal kassen. Dit gebied is aangemerkt als transformatiegebied. Het toekomstperspectief van dit gebied is uitgewerkt in de *Visie Buitenkaag* (2021).

3.4 Sociaal

3.4.1 Bewegen, spelen en recreëren

In de ***Visie Ringvaart-Ringdijk*** zijn uitgebreid de recreatieve kwaliteit, kracht en kansen omschreven. Op zomerse weekenddagen bruist het leven langs de dijk met bootjes, fietsers, oldtimers en wandelaars. De maatregelen in het uitvoeringsprogramma gaan onder andere over het zoveel mogelijk weren van doorgaand autoverkeer en parkeerruimte op de Ringdijk en het aanleggen van jaagpaden tussen verschillende dorpen aan de Ringdijk.
Op 15 juli 2021 heeft de Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS) de beschikking verleend voor de aanleg van steigers langs de Ringvaart:

- In **Burgerveen** wordt de steiger voor de zeeverkenners vernieuwd en komt een nieuwe openbare steiger.
- In Lijnden komt een nieuwe steiger om de inwoners extra mogelijkheden tot recreëren langs de Ringvaart te geven.
- Bij het **Fort Aalsmeer** komt een passantensteiger waar inwoners en recreanten hun boot(je) kunnen aanmeren om ook het Fort Aalsmeer te bezoeken.

Vanuit de SLS is een gemeentelijke bijdrage vereist. Deze bestaat uit €850.000 voor onder meer de aanleg van jaagpaden vanuit het *Uitvoeringsprogramma Ringvaart en Ringdijk*.

Er wordt gewerkt aan de inzet van een recreatieve **pont** over de Ringvaart bij **Oude Meer**. Dit particulier project is gestart met voorbereidingen in 2021 en krijgt subsidie van de Stichting Leefomgeving Schiphol. In 2022 volgt de vergunningprocedure en de uitvoering.

In **Rijsenhout** wordt ingezet op een gezonde wijkaanpak. Ook is vanuit het lokale sportakkoord een pilot gestart om kansen in kaart te brengen om de kern beweegvriendelijker te maken. Met als resultaat dat in Q4 van 2021 een QR-route is aangelegd op de bestaande wandelroute op het Schenkeveld-terrein. De QR-codes geven ieder keer verschillende oefeningen.

Het doel van het *Verblijfsaccommodatiebeleid 2021-2025,* is om ons toeristisch aanbod te versterken en te streven naar een toekomstbestendig, evenwichtig en gediversifieerd aanbod van verblijfsaccommodaties. Naast hotels, BBC's et cetera gaat het ook om andere vormen, zoals een kleinschalig bungalowpark. Het *parapluplan Wonen* geeft vanuit kaders voor vakantieverhuur van woningen en hospitaverhuur.

3.4.2 De sociale basis: sport, welzijn en cultuur

Alle zorgaanbieders in Haarlemmermeer-Zuid zijn welkom bij de netwerkbijeenkomsten in Nieuw-Vennep. Ook in de kleinere (rand)dorpen van onze gemeente proberen de gemeente en de partners van Meer voor Elkaar om netwerkbijeenkomsten te organiseren. In **Rijsenhout** organiseert het Lokaal Samenwerkingsverband 2 keer per jaar een **netwerkbijeenkomst voor de ouderenzorg**.

Half december 2020 heeft het bestuur van de Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS) besloten de gemeente Haarlemmermeer een subsidie te verlenen van €300.000 voor het project '**dorpshuis De Reede** in **Rijsenhout**'.
De subsidie wordt in hoofdzaak ingezet voor:

- De verbouwing van de Ontmoetingskerk tot Ontmoetingscentrum.
- Mogelijk aanvullende kwaliteitsimpulsen in de openbare ruimte op het plein.

De herontwikkeling van de Reede tot een gebouw met een commerciële plint (horeca met zaal) en woningen is voorwaarde voor de toekenning van de subsidie. Voor deze herontwikkeling is eind 2021 een tender uitgeschreven en in 2022 is een marktpartij die de herontwikkeling gaat uitwerken.
De uitvoering van dit project verloopt in goed overleg met de kerk, dorpsraad, gebruikers, Maatvast en inwoners.
Er ligt een plan van de architect voor de verbouwing van de Ontmoetingskerk waar alle activiteiten inpassen die willen en kunnen verhuizen. Een eerste raming voor de verbouwingskosten van de Ontmoetingskerk is inmiddels gemaakt.
De voortgang van dit gehele project loopt in pas met de subsidievoorwaarden van de SLS.

In **Burgerveen** is over het algemeen een positieve sociale cohesie, iedereen kent zijn buren. Het dorpshuis heeft een belangrijke functie voor activiteiten. De dorpsraad is ook actief met verzorging van de dorpskrant, de facebookpagina, de website en de leden zijn makkelijk bereikbaar. Hierdoor weet de dorpsraad wat er leeft en welke wensen er zijn.

Begin oktober 2020 heeft de SLS de subsidiebeschikking afgegeven van maximaal €304.000 voor de **renovatie van het dorpshuis Marijke.** Daar kunnen in de toekomst bestaande en nieuwe activiteiten plaatsvinden.
Het dorp is heel positief over dit project en goed betrokken. Het dorp heeft voor de bouw van de bar een aanvullende subsidie bij de SLS aangevraagd van €10.000. Ook deze aanvraag is goedgekeurd. De verwachting is dat de renovatie begin 2022 van start gaat.

Naast de twee bovenstaande gemeentelijke SLS-project is er ook een particulier SLS-project: in **Oude Meer** wordt **het Dijkhuis** opnieuw opgebouwd en is naar verwachting in 2022 gereed.

In **Abbenes** heeft Stichting **dorpshuis Abbenes** het dorpshuis gerenoveerd met financiële steun van de gemeente en door een enorme crowdfunding, zie ook: Heropening Praatpunt Abbenes 2022

Drie sportverenigingen uit **Rijsenhout** hebben samen een subsidieaanvraag ingediend bij de SLS voor de **nieuwbouw van een multifunctionele sportaccommodatie**. De SLS heeft eind september 2020 besloten een subsidie van €1,7 miljoen te verlenen. Dit is €200.000 meer dan de gemeente eind juni 2020 contractueel heeft afgesproken met de SLS. De Stichting Leefbaarheid Rijsenhout 2030 heeft een bijdrage van €200.000 toegezegd.
Het geld is voor:

- Een nieuwe gemeenschappelijke sportaccommodatie die de huidige en andere sportverenigingen kunnen gebruiken
- Een gymbox
- Padelbanen
- Een verharde combibaan voor schaatsen, skeeleren, fietsen en atletiek

Dit plan is een particuliere ontwikkeling en krijgt van de gemeente geen financiële bijdrage. De subsidie van de SLS en de bijdrage van de Stichting Leefbaarheid Rijsenhout 2030 worden direct aan de sportverenigingen uitgekeerd. Inmiddels hebben de sportverenigingen de Stichting Sportpark Rijsenhout opgericht. Daarin zijn de besturen van de drie sportverenigingen vertegenwoordigd. De stichting is verantwoordelijk voor de exploitatie van het nieuwe complex.

Veel evenementen konden niet of nauwelijks doorgang vinden afgelopen jaren vanwege de coronamaatregelen. De **jaarlijkse evenementen** zijn vanaf 2022 opgenomen in de gebiedsagenda. Denk hierbij aan de jeugdsportdagen van SCW, de wielerronde, de feestweek (Rijsenhout) of het muziekfestival (Kaag-Buitenkaag), de zeepkistenrace (Burgerveen), de ‘American Day’ (Weteringbrug), Koningsdag (Abbenes) en niet te vergeten de intochten van Sinterklaas.

3.4.3 Jeugd en onderwijs

De schoolbesturen van de Openbare basisschool De Zevensprong en de Christelijke Basisschool Immanuël in **Rijsenhout** zijn in overleg over mogelijke samenwerking. Ze praten over een gezamenlijke organisatie en over het gebruik van een gezamenlijk gebouw. Voor de huisvesting zijn de schoolbesturen ook in overleg met gemeente. In het geactualiseerd IHP (Integraal Huisvestings Plan) uit 2019 zijn er nog geen huisvestingsplannen opgenomen. Bij de actualisatie van het IHP (in 2022 vast te stellen) nemen we op dat we voor Rijsenhout gaan verkennen welke huisvesting past bij het onderwijs zoals de scholen dit willen geven en bij de samenwerkingsvorm die de schoolbesturen kiezen.

Vanuit de veiligheidsmonitor zijn er in 2021 diverse acties uitgevoerd. Zo is er een aanpak van de **JOP (Jongeren Ontmoetingsplek)** in **Rijsenhout** en is de politie beter aanspreekbaar door een spreekuur van de wijkagent. In 2022 volgen de uitkomsten van de veiligheidsmonitor 2022. Zondig volgt een actieplan.

3.5 Samenwerking met partners

Om te weten wat er in het gebied speelt en het gebiedsprogramma te kunnen uitvoeren is een goede samenwerking tussen en met de dorpen in het gebied van belang. Gebiedsmanagement stemt daarom regelmatig met de dorpsraden af. Daarbij wordt kennis over het gebied gedeeld, aandachtspunten gesignaleerd en gezamenlijke activiteiten opgepakt. Door de korte lijnen kan gebiedsmanagement snel schakelen als het nodig is. Ook is het makkelijk om te brainstormen over aanpak en prioritering van vraagstukken. Met de dorpsraden heeft gebiedsmanagement samenwerkingsafspraken vastgelegd. Die evalueren ze jaarlijks. Hierin zijn ook afspraken gemaakt over de frequentie van de afstemmingsoverleggen. Dat verschilt per dorpsraad en is afhankelijk van de behoefte van de dorpen en de hoeveelheid en complexiteit van de vraagstukken en opgaven.

Om de samenwerking te bevorderen en tot een gezamenlijke aanpak per gebied te komen is in 2021 per dorp een gebiedsoverleg gestart. In dat overleg doen partners en belanghebbende organisaties in het gebied mee zoals politie, MeerWaarde, Maatvast, Buurtzorg Nederland, Scholen, Kerk, Ymere, Sportservice Haarlemmermeer.

Met de ondernemers aangesloten bij Parkmanagementorganisaties lopen de contacten via de bijeenkomsten van het Keurmerk Veilig Ondernemen. Er zijn twee keer per jaar overleggen met de Parkmanagementorganisaties in Oude Meer en De Hoek.

Over ontwikkelingen en projecten zoals de Ringvaart, de N196/HOVASZ en de Parallelle Kaagbaan zijn er vakinhoudelijke afstemmingen tussen overheden zoals Rijnland, provincie Noord-Holland en het Rijk.
Daarbij is er Haarlemmermeer-Zuidoost actieve betrokkenheid vanuit ondernemers en inwoners bij de ontwikkeling van regionale en landelijke wetgeving in relatie tot Schiphol en de Green Port Aalsmeer.

Windmolenpark Haarlemmermeer-Zuid

4. Belangrijkste vraagstukken

Er zijn divers complexe vraagstukken met meerdere en contrasterende belangen, meerdere betrokken partijen (zowel particuliere als overheden) en/of meerdere effecten. Dit hoofdstuk geeft de belangrijkste aandachtspunten en vraagstukken in Haarlemmermeer-Zuidoost weer.

Balans tussen fysieke ontwikkelingen en de leefbaarheid in het gebied
Infrastructurele ontwikkelingen zoals de HOV, snelwegen, treinbanen en de reservering van de parallelle Kaagbaan begrenzen ontwikkelingen. In onze gemeente is een behoefte aan ontwikkeling van functies zoals woningbouw en bedrijvigheid op en rondom Schiphol. De hieruit volgende bebouwing en infrastructuur dient in goede balans te blijven met de gezondheid van en leefbaarheid voor onze inwoners en voor ons vestigingsklimaat. Dit brengt spanning met zich mee, waarvoor in de verdichtingsvisie kaders zijn uitgewerkt. Daarin staat waar we wat willen en kunnen ontwikkelen.

De energietransitie
Het energieverbruik van omliggende bedrijventerreinen groeit en er zijn landelijke energieopgaven. De hieruit volgende behoefte voor een transformatorstation in Rozenburg en de uitbreiding van een windmolenpark rondom Abbenes geven spanning omdat inwoners zorgen hebben over overlast. Voor de ontwikkeling van het transformatorstation is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd waaruit de voorkeurslocatie is vastgesteld, waarbij participatie is geweest over de locatie van het station en participatie heeft geleid tot aanpassing in het ontwerp. Komend jaar volgt de beoordeling van de haalbaarheid voor het zoekgebied voor een uitbreiding van het windmolenpark. Daarnaast dienen bedrijven en inwoners hun panden en woningen toekomstbestendig te maken. De eigenaren zijn niet altijd in staat om die investeringen te doen.

Balans tussen de behoefte voor huisvesting arbeidsmigranten en permanente woningbouw
Met name in Rijsenhout en Abbenes is er behoefte om de dorpen uit te breiden met permante woningen. Dat is nodig om de dorpen toekomstbestendiger te maken, maar ook omdat in Rijsenhout behoefte is aan transformatie van bedrijfspercelen die niet meer in gebruik zijn. Deze behoefte aan ‘gewone’ woningen is al enorm lastig uitvoerbaar vanwege met de name de beperkingen die het Luchthavenindelingsbesluit (LIB) vanuit Schiphol geeft. Daarnaast hebben meerdere bedrijven rondom de Greenport Aalsmeer behoefte aan huisvesting van arbeidsmigranten met tijdelijke seizoenscontracten. De behoeftes voor beide type woningen beconcurreren elkaar.

Klachten over te hard rijden
Veel dorpsraden hebben zorgen over het snelle rijgedrag op doorgaande wegen, met name op de Hoofdweg en de Ringdijk. Er is een tekort aan capaciteit om te handhaven bij de politie. Die is hiervoor het bevoegd gezag. Daarom is

er vooral maatwerk nodig voor snelheidsbeperkende maatregelen en voor het aanspreken en mogelijk belonen van lokale inwoners.

Jaarlijkse zeilweek op de Kagerplassen

5. Gebiedsagenda

De gebiedsagenda beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen en vraagstukken die de komende jaren (2022-2026) spelen in het gebied Haarlemmermeer-West. De agenda heeft als doel om overzicht te geven en om te monitoren. De gebiedsagenda hebben we opgesteld in augustus 2022. Aan deze agenda kunnen geen rechten worden ontleend. De diverse planningen zijn afhankelijk van ruimtelijke procedures en/of uitvoering (door derden). Voor gedetailleerde overzichten verwijzen we naar de rapportages van de verschillende projecten/programma's. We actualiseren de gebiedsagenda medio 2024.

5.1 Fysiek

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Wonen				
			2022	2023-2025
Herontwikkeling locatie De Reede (maximaal 25 woningen, met horeca en recreatiezaal)	Rijsenhout	Gemeente	Voorbereiding	Voorbereiding en uitvoering
Willem Maarsehof Blauwe Beugel	Rijsenhout	Thunnissen Bouw	Start bouw Q1 / Q2	Oplevering Q2/Q3 2023
Grote Poellaan 5 en Rijshornstraat 94 tm 98 Van Elderen	Rijsenhout	Van Luling Vastgoed	Onbekend, planologische procedure loopt in relatie tot LIB.	
Grote Poellaan 9 en 11 Van de Knaap	Rijsenhout	Van Luling Vastgoed	Onbekend, planologische procedure loopt in relatie tot LIB.	
Huisvesting arbeidsmigranten	Rijsenhout, Burgerveen	Gemeente	Afstemmen met de regio (GPA)	Opstellen en besluitvorming beleid
Herontwikkeling sportterrein	Weteringbrug	Gemeente	Opstellen en besluitvorming Ruimtelijk kader	Voorbereiden en uitvoeren
Kleinschalige woningbouw , Dr. Heijelaan 1	Abbenes	Ready for Living	Start bouw Q2/Q3.	Bouw Q3/Q4 2023

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Mobiliteit				
			2022	2023-2025
Reservering parallelle Kaagbaan	Rijsenhout en Burgerveen	Ministerie van I&W	Besluitvorming voortzet reservering	
Ringdijk, fietsstraat	Buitenkaag	Gemeente	Uitvoering gereed Q2/Q3	
Ringdijk, knip	Rijsenhout	Gemeente	Besluitvorming Q4	Eventuele uitvoering 2023
Ringdijk, geheel	Hele gemeente	Gemeente	Evaluatie	
Kruispunt Aalsmeerderweg-Bennebroekerweg	Rijsenhout	Gemeente	Korte termijn verbeteringen	Aanleg VRI in 2024

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Parkeren				
			2022	2023-2025
Parkeerdruk Ringdijk	alle dorpen aan de Ringdijk	Gemeente	Evaluatie Q4	
Uitbreiding parkeerplaats Van Lent	Buitenkaag	Van Lent	Vergunningsprocedure.	Uitvoering 2023
Invoering blauwe zone	Buitenkaag	Gemeente	Aanleg na afwachting bezwaar en beroep	

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Openbare ruimte				
			2022	2023-2025
Hoofdweg – A44 (aanpassing belijning)	Abbenes	Gemeente	Uitvoering gereed Q2/Q3	
Maatregelen rattenbeheersing	Abbenes. Rijsenhout	Gemeente	Doorlopend	
Vervanging riolering en verharding	Abbenes, Dr. Heijelaan en Maria Margarethalaan	Gemeente	Voorbereiding	Uitvoering 2023
Vervanging beplanting	Buitenkaag, Eimerstraat en Leidsemeerstraat	Gemeente	Uitvoering Q1 / Q2	
Vervanging verharding	Buitenkaag, Leidsemeerstraat	Gemeente	Uitvoering	
Vervanging kunstwerken A44	Abbenes / Buitenkaag	Rijkswaterstaat	Voorbereiding	Voorbereiding en uitvoering
Vernieuwen aquaduct Roelofarendsveen	Burgerveen / Weteringbrug	Rijkswaterstaat		Planning onzeker i.r.t. stikstof
Herinrichting speelplek Koeteburg	Rijsenhout	Gemeente	Uitvoering	
Optimalisering inrichting Park Schenkeveld	Rijsenhout	Gemeente samen met stichting Rijsenhout 2030	Uitvoering	
Meerlanden: uitbreiding terrein, (verplaatsing) milieustraat, realisatie warmtenet	Rijsenhout	Meerlanden	Planning afhankelijk van inpassingsmogelijkheden	
Groot onderhoud Weteringbrug	Weteringbrug	Gemeente	Uitvoering start Q4	Uitvoering gereed Q2

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Energietransitie en klimaat				
			2022	2023-2025
Transformatorstation	Rozenburg	Tennet en Liander	Voorbereiding	Uitvoering
Verdeelstation	Schiphol, Kruisweg	Schiphol	Voorbereiding	Uitvoering
Procesbegeleiding participatie uitwerken windzoekgebied binnen de RES	Haarlemmermeer-zuid	PNH en Gemeente	PNH: Besluit nieuw beleid Q2 / Q3	Gemeente: Beoordelen handhaving zoekgebied 2023
Warm Rijsenhout	Rijsenhout	Gemeente	Uitwerken initiatieven	
Aanleg piekberging	Buitenkaag en omgeving	Rijnland	Uitvoering en oplevering	

5.2 Veiligheid

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
			2022	2023-2025
Legale wietkwekerij	Rijsenhout	Particuliere kweker	Nog onbekend	
Vrachtwagenparkeren RWS	brugrestaurant en -hotel aan de A4, Rijsenhout	Rijkswaterstaat	Wellicht in landelijk pilot handhaving	Groot onderhoud verzorgingsplaats 2023

5.3 Economie

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
			2022	2023-2025
Zes initiatieven in cluster 1CD van de REVR	Rijsenhout, o.a. Aarbergerweg	Diverse eigenaren	Na raadsbesluit 1CD in Q2 2022; uitwerking per eigenaar vanaf Q3 2022	
Uitbreiding IBIS hotel	Schiphol-Oost, Piet Guilonardweg 3	IBIS	AO opgezet. Staat stil vanwege de crisis.	
Uitbreiding Van der Valk hotel met 444 kamers (bouw 600 kamers en sloop 156 kamers).	Hoofddorp, Rijksweg 4, nr 3	Van der Valk	Zuidtoren gerealiseerd. Uitwerken AO en vergunningaanvraag noordtoren. Sloop kamers t.b.v. de noordtoren.	Bouw nieuwe kamers in 15 jaar, afhankelijk van de economie.
Bedrijfsunits & 4 bedrijfswoningen	Schiphol-Rijk, Molenweg/Boeingavenue	Tromp's	Bedrijfsunits opgeleverd. Uitwerken nieuw plan 4 bedrijfswoningen	Ontwikkeling langs Molenweg
Nieuwbouw botenloods en bedrijfshuisvesting Boesch	Buitenkaag, Leidsemeerstraat 20	Boesch	Nog geen initiatief ondernomen	
Verplaatsing van kassen van Lisserbroek naar Rijsenhout	Rijsenhout, Kruizemunt 43-45	Imanse	Afronding planologische procedure en vaststellen AO	Start bouw begin 2023
Ontwikkeling nieuwe pier en terminal	Schiphol	Schiphol	Uitvoering tot na 2030, afhankelijk van ontwikkeling luchtvaart	

5.4 Sociaal

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
			2022	2023-2025
Aanlegsteigers Ringvaart	Burgerveen, Aalsmeerderbrug	Gemeente	Uitvoering	
Verhuizing activiteiten dorpshuis De Reede naar de Ontmoetingskerk	Rijsenhout	Gemeente	Ontwerp en Bestek	Uitvoering 2023
Herontwikkeling locatie De Reede met horeca en recreatiezaal	Rijsenhout	Gemeente	Voorbereiding	Voorbereiding en Uitvoering
Renovatie dorpshuis Marijke	Burgerveen	Gemeente	Uitvoering	
Nieuwbouw multifunctioneel clubgebouw	Rijsenhout	SSR	Voorbereiding	Voorbereiding en Uitvoering
Mogelijke fusie twee basisscholen	Rijsenhout	Schoolbesturen	Nader onderzoek	

Wat	Waar	Wie	Wanneer	
Activiteiten				
			2022	2023-2025
Netwerkbijeenkomsten voor ouderen	Rijsenhout	Lokale zorgaanbieders	Regulier overleg	Regulier overleg
Open eettafel, integratie nieuwe inwoners en ontspanningsavonden jongeren	Abbenes	Dorpshuis		Doorlopend
Veiligheidsmonitor	Hele gemeente	Gemeente met partners		Uitkomsten en eventueel actieplan.

Afkortingenlijst

- AO: Anterieure Overeenkomst
- HOV: Hoogwaardig Openbaar Vervoer
- HOVASZ: Hoogwaardig Openbaarvervoerverbinding Aalsmeer en Schiphol-Zuid
- IHP: Integraal Huisvestingsplan
- KG Parkmanagement: Kennemer Groep Parkmanagement
- LIB: Luchthavenindelingsbesluit
- NBBW: Nieuwe Bennebroekerweg
- Om.verg.: omgevingsvergunning
- ORA: Oude Meer, Rozenburg, Aalsmeerderbrug
- PNH: Provincie Noord-Holland
- RWS: Rijkswaterstaat
- SLP: Schiphol Logistics Park
- SRE: Schiphol Real Estate
- SSR: Stichting Sportverenigingen Rijsenhout
- STP: Schiphol Trade Park